Пралетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

КОШТ НУМАРУ 5 КАП.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769.

Матар'ял прымаецца—з 9-й да 3½ гадз.

Неўкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не вяртаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: На 1 месяц — 90 к. „ 3 „ 2 р. 70 к. „ 6 „ 4 р. — к. „ 1 год 8 р. — к. Зьмена адрасу: іншагародняя — 20 к. месцовая — 10 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ: За радок капітэрні пасьля тэксту — р. 50 к. За радок капітэрні пасьпрох тэксту 1 р. — к. За радок капітэрні перад тэкстам 1 р. 50 к. Скідкі на 50 проц. дазваляюць. Зьмена тарыфу бярэцца 10 проц. надбаўкі.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ: За 1 дакумент 35 кап. За кожны дадатковы 15 „ Бесправоўн. і чырвонаармейцы за дакумент 15 „ За кожны дадатковы 5 „ Публікацыі ЗАГС'у—3 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газэты, ва ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і ва ўсіх пошт.-тэл. канторах. АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

9 ГОД ВЫДАНЬНЯ. ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА. № 33 (2221) Серада, 8-га лютага 1928 г.

ПРА БЕЛАРУСІЗАЦЫЮ.

Прэзыдыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Беларускай ССР ухваліў пастанову аб практычных мерапрыёмствах па выкананьню пастановы Прэзыдыуму Савету Нацыянальнасьцяй ЦВК Саюзу ССР па дакладу Ураду БССР аб беларусізацыі.

Прэзыдыум Савету Нацыянальнасьцяй ЦВК СССР у сваёй пастанове з вялікім задаволеньнем адзначыў, што, ня гледзячы на цяжкае гістарычнае мінулае Беларусі і шэраг цяжкасьцяй сучаснага перыяду, БССР мае значныя дасягненьні ў справе беларусізацыі і паогул у справе ажыцьцяўленьня нацыянальнае палітыкі. На падставе ўзмацненьня кіруючае ролі рабочае клясы і ўздыму палітычнае актыўнасьці працоўных усіх нацыянальнасьцяй БССР пашыраецца культурнае будаўніцтва (Вузы, школы, тэатры, літаратура і інш.), беларусізацыя савецкага апарату, карэнізацыя савецкіх установаў і грамадзкіх арганізацый за кошт вылучэньня работнікаў з працоўнага беларускага насельніцтва.

Некалі прыгнечаная, заняпалая Беларусь зараз вышла на шырокі шлях дзяржаўнага будаўніцтва, уваходзіць у вольны Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік, як роўнапраўная частка, і ўдзельнічае ў агульным будаўніцтве сацыялізму ў нашай краіне. За час свайго дзяржаўнага існаваньня БССР мае буйныя посьпехі ў справе свайго нацыянальнага і гаспадарчага будаўніцтва. Пабудова Асінаўскае электрычнае станцыі, пабудова шэрагу новых фабрык і заводаў павінна перайначыць твар нашае краіны, будзе дапамагаць будаўніцтву новае вёскі на калектыўных пачатках. Буйныя посьпехі ў справе казпэраваньня насельніцтва Беларусі сьведчаць аб тым, што працоўныя БССР цвёрда і бязупынна ідуць да новага жыцьця, да сацыялізму.

Мы можам адзначыць значныя посьпехі ў справе беларусізацыі нашага савецкага апарату. Пачынаем на практыцы ажыцьцяўляць ленінскія запаветы аб тым, каб усё больш шырокія пласты насельніцтва ўцягваць у справу сацыялістычнага будаўніцтва. 19.286 працоўных у працягу мінулага году працавалі ў розным роду камісіях пры нашых сельскіх і мястэчкавых саветах. Усё больш узрастае лік беларусоў, якія ўваходзяць у склад нашых саветаў. У 1927 годзе ў саветы ўваходзіла 92,3 проц. беларусоў. У сельскія саветы ўваходзяць дзесяткі тысяч сялян, якія прымаюць актыўны ўдзел у нашым будаўніцтве.

Нізкі культурны ўзровень як усяго нашага насельніцтва, так і працаўнікоў пізавога савецкага апарату значна ўплывае на посьпех усяе нашае працы. Больш паловы нашага дарослага насельніцтва ўсё яшчэ застаецца няпісьменнаю. Слаба разьвітая школьная сетка па ліквідацыі няпісьменнасьці перашкаджае правядзеньню беларусізацыі і паогул усяе нашае працы. Беларусізацыя ў вышэйшых навучальных установах і часткі сярэдніх школ прафтэхнічнай асьветы праводзіцца занадта павольна. Недахват падрыхтаваных кадраў настаўніцтва і паогул культурных працаўнікоў для правядзеньня ўсяе працы па беларусізацыі значна ўплывае на больш пасьпахоўны тэмп працы ў гэтай галіне.

Маючы значныя і буйныя посьпехі ў справе беларусізацыі нашага апарату, мы адзначаем, што на культурным фронце ў сэнсе беларусізацыі ў нас посьпехаў куды менш. Мы дагэтуль мала зьвярталі ўвагі на падрыхтоўку беларусоў—навуковых працаўнікоў, а таксама на разьвіцьцё працы па вывучэньні беларускае мовы навуковымі працаўнікамі іншых нацыянальнасьцяй.

Значныя перашкоды для паскораньня беларусізацыі нашых навучальных устаноў і паогул усіх культурных арганізацый стварае адсутнасьць патрэбнае тэрміналёгіі. Праца, якая ў гэтым напрамку праводзіцца Інстытутам Беларускае Культуры дагэтуль, пасоўваецца ўпоўзь занадта марудна. У гэтай справе Інбелкульту павінна дапамагчы ўся наша савецкая грамадзкасьць, якая магла-бы шмат карысьці ўнесьці пры складаньні гэтае тэрміналёгіі. Трэба забясьпечыць Інбелкульту больш сродкаў і дапамогі, патрэбнае яму для ажыцьцяўленьня гэтае справы.

Калі ў нашым адміністрацыйным апараце справа беларусізацыі большменш наладжана, дык зусім дрэнна яна праводзіцца ў гаспадарчых установах. Гэтая частка нашага савецкага апарату дагэтуль лічыла, што яе гэтае права менш усяго датычыцца. Гэтая пастанова нашага ўраду павінна быць апошнім напамінам апарату нашых трэстаў і устаноў аб тым, што беларусізацыя ў ім безадкладна павінна быць праведзена.

Усё яшчэ слаба ў нас абстаіць справа з выданьнем літаратуры і падручнікаў на роднай мове, як беларускага насельніцтва, гэтак сама і насельніцтва іншых нацыянальнасьцяй нашае рэспублікі. Недахват сродкаў і тэхнічных магчымасьцяў (друкарскія) пры сучасных умовах не дазваляе нам у належнай меры наладзіць выдавецкую справу нашых кнігі тэхнічна выходзяць вельмі дрэнна. Нашыя газэты часам выходзяць так, што іх і прачытаць нельга. Слабая друкарская тэхніка нашая вельмі ўплывае на ўдаражаньне кошту кніжкі і газэты, што, зусім зразумела, перашкаджае прасоўваньню іх у шырокія масы нашага насельніцтва.

Вось чаму Прэзыдыум Савету Нацыянальнасьцяй СССР лічыў неабходным высунуць пытаньне аб пашырэньні выдавецкае справы ў БССР, для чаго паставіць пытаньне аб дадатковых асыгнаваньнях на беларускія выдавецтвы як з рэспубліканскіх, гэтак і з грамадзкіх сродкаў.

За ажыцьцяўленьне дырэктыў Саюзнага і Беларускага ўраду аб практычным правядзеньні мерапрыёмстваў па беларусізацыі павінны ўзяцца ўсе партыйныя і савецкія арганізацыі на мясцох, да гэтае справы павінна быць прыцягнута ўвага ўсяе нашае савецкае грамадзкасьці, каб у бягучым годзе мы змаглі поўнасьцю ажыцьцёвіць дырэктывы аб беларусізацыі.

На артыкулах царскага кодэксу.

Адначасова з працэсам Беларускае Работа-Сялянскае Грамады, па якому польскі ўрад зьбіраецца ў бліжэйшай будычыне судзіць звыш 800 рабочых, сялян, настаўнікаў, працаўнікоў каапэрацыі і дэпутатаў сойму, пракуратура скончыла складаньне абвінавачвачога акту на справе «133», якая назначана да разгляду ў Беластоку на 7 лютага. Справа «133» ці як не афіцыйна называе судовая ўлада «Працэс кампаніі 3. Беларусі», узьнікла яшчэ ў 1925 г. непасрэдна пасьля крывавага прыдушэньня сялянскіх партызанскіх паўстаньняў, якімі была ахоплена ў той час З. Беларусь. Польская ўлада разаслала тады карныя атрады па ўсіх беларускіх сёлах. Тысячы партызан былі забітыя ў няроўнай бойцы, растрэляны па прысудах палявых судоў, ці высланы на катаргу. Увесь сьвет загаварыў аб жахах, якія распачаліся на гэтай акраіне, якая мела няшчасьце трапіць пад прыгон польскіх фашыстаў і абшарнікаў.

Каб апраўдаць сябе перад грамадзкаю думкаю Эўропы і Амэрыкі, дзе польскі ўрад знаходзіць сталае падтрыманьне сваім імпэрыялістычным плянам і стала шукае крэдытаў, яму трэба стварыць уражаньне, што грамадзянская вайна ў Заходняй Беларусі ня выклікана яго бязьлітаснаю палітыкаю нацыянальнага прыгнечаньня і суровай эксплёатацыі працоўнага жыхарства, а староннім уплывам. Пры дапамозе правакатараў на шматлікіх працэсах 1925-26 г., на судзе ў тым ці ў іншым выглядзе фігуравала нязьменная версыя аб «грошах чужаземнага паходжэньня», аб прыбыўшых з-за граніцы «агітатарах» і г. д. Нібы ў Заходняй Беларусі ўсё было спакойна. Нібы польскі ўрад не абрабаваў сялян, раздаўшы іх землі вайсковым калёністам, «асаднікам», запасным чынам польскае арміі і жандармэрыі, каб набыць у асобе гэтага казацтва патрыятычную апору на мяжы Савецкае Беларусі. Нібы ня было і няма сыстэматычнага прыгону проці беларускае нацыянальнае культуры, мовы, школы, каапэрацыі. Нібы да таго часу астрогі Вільні, Беластоку, Горадні, Навагрудку і старое Польшчы ня былі перапоўнены рабочымі і сялянамі, засуджанымі на доўгагадовае зьняволеньне за ўдзел у эканамічным руху, у барацьбе за кавалак чорнага хлеба і зьмяншэньне вялікае арэндае платы.

Як правіла, усе паказаньні правакатараў аб „чужаземным кіраўніцтве", партызанскай барацьбой даведзеных да роспачы сялян, выкрывалі на судзе ўсю сваю фальшывасьць і недарэчнасьць. Гэта, зразумела, не перашкаджала польскім судзьдзям ухваляць бестэрміновыя і доўгагадовыя катаржныя прысуды.

Але трэба ўрэшце даказаць існаваньне староньняга ўплыву, альбо прызнаць перад усім сьветам, што грамадзянская вайна ў Заходняй Беларусі мае свае карэньні ў палітыцы, праводзімай па зазначэньню з Варшавы.

І вось, у жніўні 1925 г. у Беластоку, Бельску і інш. пунктах распачынаецца масавыя арышты. Сярод арыштаваных хлопчыкі і падлеткі ўзростам 15-16 гадоў. Дэфэнзыва ўтварае спэцыяльныя памяшканьні для допыту ў вакоўцах гораду, каб стогны арыштаваных не даходзілі да мясцовых жыхароў. Сьледзтвам кіруе ранейшы царскі пракурор Зубілевіч, вядомы манархіст і чорнасоценец, які заваяваў сваю сумную славу яшчэ па сваёй дзейнасьці ў кіеўскай судовай палаце. У вялізным томе абвінавачвачога акту, як асноўныя, паказаньні правакатараў, у тым ліку Гурына, які раней нават здолеў пралезьці ў шэрагі беларускіх рэвалюцыянэраў. Абвінавачаньне выклікае звыш 200 сьведак, галоўным чынам, паліцэйскіх і шпікаў. Абарона пасьля доўгага дамаганьня атрымала права вызваў сьведкаў, але за ўласны кошт. Так фабрыкуецца працэс кампартыі З. Беларусі, разгляд якога распачнецца 7 лютага.

Разгляд гэтае справы супадае з адным значным юбілеем, які датычыцца эпохі барацьбы рабочае клясы Расеі з царызмам. У гэтым годзе мінае 25-ці годзьдзе «Крымінальнага Ўкладу» 1903 году, па падставе якога цярскія суды паслалі на шыбеньніцу і выслалі ў Сібір дзесяткі барацьбітоў за рабочую справу. Водгук жа гэтых артыкулаў, па артыкулах таго-ж «Крымінальнага Ўкладу», захаваўшага сваю моц у Польшчы, ураз польскае рэспублікі будзе цяпер судзіць рэвалюцыянэраў Заходняе Беларусі.

А. В.

Кітайская рэвалюцыя на новым этапе.

УВЕСЬ ПОЎДЗЕНЬ АХОПЛЕН КАМУНІСТЫЧНЫМІ ПАЎСТАНЬНЯМІ.

ЛЯ НАНЧАНУ КАМУНІСТЫЧНАЕ ПАЎСТАНЬНЕ.

ТОКІЁ, 6-II. Водлуг вестак японскага міністэрства замежных спраў, у Гуаналёміне (недалёка ад Нанчану, правінцыя Цьзянсі) выбухнула камуністычнае паўстаньне. Кітайская ўлада паслала ў Гуаналямін войска для прыдушэньня паўстаньня.

КАМУНІСТЫЧНЫЯ ПАЎСТАНЬНІ Ў ЦЬЗЯНСУ.

ШАНХАЙ, 6-II. Водлуг паведамленьняў «Фар Істэрн Таймс» у Вусі (правінцыя Цьзянсу) 5-га лютага выбухнулі нібы «кіруемыя камуністамі» непарадкі.

АКРУГА СВАБУЭ ПАД УЛАДАЮ РЭВАЛЮЦЫЯНЭРАЎ.

ПЕКІН, 6-II. Агенцтва Говэн паведамляе з Шанхаю, што атрады камуністычнае армії ізноў заняілі акругу Свабуэ (на паўднёвым усходзе правінцыі Хуандунь).

РЭВАЛЮЦЫЙНАЕ ВОЙСКА ЛЯ КАНТОНУ.

ПЕКІН, 6-II. Водлуг паведамленьняў з Шанхаю, рэвалюцыйнае войска правінцыі Гуандунь зноў заняло Хайфун—за 150 клм. на ўсход ад Кантону.

ТРЫВОГА Ў ШАНХАІ.

ШАНХАЙ, 6-II. Водлуг паведамленьняў афіцыйнага нанкінскага агенцтва Го-Мінь, шанхайская вайсковая ўлада атрымала весткі, што ў Шанхаі пры падтрыманьні агентаў Сун-Чуан фана рыхтуецца „камуністычнае паўстаньне". Уліда зрабіла папераджаючыя крокі. Шанхай-Ханьчжоўская чыгунка ахоўваецца ўзмоцненаю вартаю. На чыгуначных мостах у некаторых мясцох нібы знойдзены бомбы.

Тое-ж агенцтва паведамляе, што «Сун-Чуан-фан аддаў 150 тысяч даляраў для подкупу нанкінскіх войск».

МАНІФЭСТ ГАМІНДАНУ АБ АДНОСІНАХ ДА СССР.

ШАНХАЙ, 6-II. Друк паведамляе, што пленум выканкому Гаміндану мяркуе агаласіць маніфэст аб адносінах нанкінскага ўраду да Японіі і СССР.

РАЗНАГАЛОСЬСІ НА ПЛЕНУМЕ ЦК ГАМІНДАНУ.

ТОКІЁ, 6-II. Водлуг паведамленьня з Нанкіну, на пленуме выканкому Гаміндану ўзьнікі рознагалосьсі ў справе разьмежаваньня правоў галоўнакамандуючага і вайсковае рады.

СЮЧЖОУ НА ВАЕННЫМ СТАНОВІШЧЫ.

ШАНХАЙ, 5-II. У Сачжоу (правінцыя Цьзянсу, за 80 кілёмэтраў на захад ад Шанхаю па чыгунцы Шанхай—Нанкін) абвешчана ваеннае становішча. Арыштавана 6 камуністаў. У часе вобыску захоплена «шмат камуністычнае літаратуры» і сьпіс 200 сючжоўскіх сяброў кітайскае камуністычнае партыі.

НОВАЯ ПАЗЫКА НАНКІНА.

ШАНХАЙ, 6-II. Водлуг паведамленьняў «Сін-Ван-Бао», міністэрства фінансаў нанкінскага ўраду пастанавіла выпусьціць новую пазыку ў разьмеры 16 міліёнаў даляраў. Пазыка будзе забясьпечана паступленьнем ад дадатковых мытаў.

НОВЫ МІНІСТР ЗАМ. СПРАЎ НАНКІНУ.

ТОКІЁ, 6-II. Водлуг паведамленьняў «Осака Майніцы», міністрам замежных спраў нанкінскага ўраду назначан Ван-Чжэн-цін (правы гаміндановец).

Зьверствы мукдэнскіх карных атрадаў.

ПЕКІН, 7-II. Агенцтва Рэйтэра паведамляе, што войска генэрал-губернатара Мукдэнскае правінцыі захапіла 3-га лютага аперацыўную базу „вялікіх нажоў", у захопленых войсках двух вёсках выразаны ўсе мужчыны старэй 12-ці гадоў. Абураныя гэтаю расправаю „вялікія нажы" заяўляюць, што ў бліжэйшы час яны зробяць новы наскок на Дунхуа.

СТАЧКІ Ў МУКДЭНЕ.

ПЕКІН, 7-II. Агенцтва Тохо паведамляе, што ў Мукдэне забаставала 1.300 кітайскіх служачых тытуневае кампаніі Тоа. Бастуючыя патрабуюць, каб пэнсіі выплачвалася ім золатам, а не паперкамі. Кітайская паліцыя Мукдэну таксама абвясьціла забастоўку, думачачы гэта тым, што на пэнсію паліцэйскіх нельга існаваць.

Здань рэвалюцыі на Пірынеях.

ПАЎСТАНЬНЕ Ў ЛІСАБОНЕ.

ПАРЫЖ, 6-II. «Тан» паведамляе з агаворкаю, што водлуг «чутак, сёньня ў 10 гадзін раніцы на гандлёвым пляцы ў Лісабоне забіты партугальскі дыктатар Кармона, і што ў горадзе выбухнула паўстаньне.

БАРАЦЬБА ГІШПАНСКАГА ПРАЛЕТАРЫЯТУ.

ПАРЫЖ, 6-2. Мадрыдзкія карэспандэнты агенцтва Гавас і газэты „Тан" паведамляюць падрабязнасьці забастовачнага руху ў Гішпаніі, які ўзьнік у зьвязку з увядзеньнем падатку на заработак. Першымі забаставалі рабочыя друкарняў 2-х мадрыдзкіх газэт. Пасьля заявы ўраду, што прадпрыёмцы маюць права звольніць забастоўшчыкаў у выпадку, калі забастоўка працягнецца больш 43-х гадзін, рабочыя аднавілі працу. Прыдушаны ў Мадрыдзе рух узьнік у іншых гарадох, як напр., у Гавусе, Вадалёне, Махтаро, Барсэлёне і інш. Урад зноў заявіў, што забастоўка ня можа быць дапушчана. Водлуг слоў урадавага паведамленьня, гэта ўвесла «значны спакой» і толькі ў Барсэлёне яшчэ ня зьліквідавана некалькі асяродкаў забастоўкі.

Карэспандэнт Жарналь-дэ-Дэба аднак паведамляе, што забастовачны рух у гэтых гарадох узмацніўся і што ў Равусе дайшло нават да крывавых стычак з паліцыяй. Далей зазначаецца, што ў Равусе была праведзена ўсеагульная забастоўка. У Матаро і Рубі спынілі працу ўсе заводы. У Барсэлёне, дзе да забастоўкі далучыліся 2 тысячы рабочых ф-к Корта, становішча вельмі напружанае, бо ў палудзелак чакаецца лёкаут. Гэтая «мера—піша карэспандэнт Жарналь-дэ Дэба»,—можа выклікаць за сабою сур'ёзныя непарадкі".

Працэс Сьцяфанава.

СУД ПРЫЗНАЎ, ШТО ПАПЯРЭДНІЯ ПАКАЗАНЬНІ ПАДСУДНЫХ БЫЛІ ВЫМУШАНЫ КАТАВАНЬНЯМІ Ў АХРАНЦЫ.

ВЕНА, 6-2. На чацьверты дзень працэсу доньт Сьцяфанава скончыўся. Падрабязна спыніўшыся на абвінаваньнях на ўсіх пунктах акту абвінавачаньня, Сьцяфанаў заявіў: „Кампартыя імкнецца скінуць сучасны рэжым праз арганізаваную масавую барацьбу рабочае клясы. Па законе на лаўцы падсудных павінны былі сядзець тыя, хто абвінавачвае нас. Нездаволоньне сялянства ўзбуджае не кампартыя, а сучасны рэжым з яго злоўжываньнямі ў галіне аграрнае рэформы, антысацыяльную падатковую палітыкаю і палітычным прыгнечаньнем». Нарэшце Сьцяфанаў патрабаваў скасаваць усе законы, якія служаць для прыгнечаньня пралетарыяту.

Пасьля Сьцяфанава дапытвалі жонку Захарэску. Ёй адхіліў высунутае проці яго абвінавачаньне і заявіў пратэст проці допыту судом агента ахранкі ў якасьці сьведкі абвінавачаньня. Ад сваіх паказаньняў па папярэднім дазнаньні Захарэску адмовіўся, заявіўшы, што яны былі вымушаны ад яго катаваньнямі. Увесь працэс Захарэску ахарактарызаваў, як інсцэніроўку, наладжаную ахранкаю. Ён заявіў, што суд мае справу не з працэсам проці 5-ці абвінавачаных, а са спробаю прыняцьць у іх асобе на адказу ўсю рабочую клясу, каб запужаць яе, але чым працэс ня скончыўся-б, рабочая класа і кампартыя сябе запужаць не дадуць. Выкрыцьці, зробленыя Захарэску, прымусілі старшыню адзначыць што ранейшыя паказаньні былі зробзены абвінавачанымі пад катаваньнем.

Дваюраны затым рабочы-сьлесар Лука даў страшэнны малюнак пакутаў рабочае клясы ў Румыніі, якая вымушана працаваць у працягу 9-11 гадзін штодня і пры гэтым галадаць, атрымліваючы жабрацкі заработак. Свае заявы Лука падмацаваў статыстычнымі данымі. Падобна Захарэску, ён таксама адмовіўся ад сваіх паказаньняў на папярэднім дазнаньні, вымушаных ад яго катаваньнямі.

Орган румынскае сацыял-дэмакратыі называе працэс Сьцяфанава «судом над ідэямі» і патрабуе апраўдаць Сьцяфанава.

Рэпрэсіі проці рэвалюцыйнага прафруху ў Францыі.

ЗАБАРОНА ПРАФСАЮЗНАГА ОРГАНУ ТРАНСПАРТНІКАЎ.

ПАРЫЖ, 6-II. Улада забараніла выданьне рэвалюцыйнага прафсаюзнага органу «Травайер Інтэрнасіональ дэ Транспарт», які выходзіў на арабскай мове. Як растлумачыла ўлада, забароне падлягае ўсякі орган таго-ж напрамку і выходзячы на той самай мове, хоць бы пад рэдакцыяю і іншае адказнае асобы і ў іншым выдавецтве".

Канфіскаваны першы нумар органу вызасніх аўтанамістаў „Дэр Шыфстан", які зьявіўся замест забароненага „Дэр Мюльстан".

ПАЧАТАК РАЗГРОМУ РЭВАЛЮЦЫЙНЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ.

ПАРЫЖ, 6-2. Вялікі атрад паліцыі зьявіўся ў памяшканьне ўпітарнае канфэдэрацыі працы в мэтаю затрымаць сэкратара 20 прафсаюзнага раёну камуніста Гайяра, засуджанага на 4 месяцы астрогу па абвінавачаньні ў «закліку салдат непадначальвацца». Між паліцыяй і прысутнымі ў памяшканьні працаўнікамі ўзарылася стычка. Гайяр затрыманы і адасланы ў астрог. Паліцэйскія эбілі некалькі асоб, якія знаходзіліся ў памяшканьні.

Унітарная канфэдэрацыя працы, французкая кампартыя і МОПР пратэстуюць проці ўчынкаў паліцыі, зазначаючы, што буржуазія і ўрад ня спыняцца ні перад чым для разгрому рэвалюцыйных арганізацый. Унітарная канфэдэрацыя працы, унітарныя саюзы харчавікоў, будаўнікоў, мэталёўцаў, друкароў, тэкстыльшчыкаў, дзяржаўных служачых і земляробаў склікаюць мітынг пратэсту пад лозунгамі: «на абарону правоў прафсаюзаў», „за скасаваньне подлых законаў", «за ўсеагульную амністыю».

Антыфашысцкія дэманстрацыі бэрлінскіх рабочых.

СТЫЧКІ З ФАШЫСТАМІ.—НАСКОКІ ПАЛІЦЫІ НА ДЭМАНСТРАНТАЎ.

БЭРЛІН. 5-га лютага ў працэсіі фашысцкага „сталёвага шлему" ўзяло ўдзел блізка 2.500 чалавек. Працэсія прайшла пад нясупыннаю аховаю паліцэйскага кардону.

Камуністычная партыя і чырвоны саюз франтавікоў агаласілі адозву да працоўных Бэрліну з заклікам узяць удзел у 4-х контр-дэманстрацыях. Дэманстрацыі гэтыя прайшлі з вялікім уздымам пад знакам баявое гатоўнасьці. Вуліцы былі перапоўнены рабочымі, якія пратэставалі проці фашысцкае працэсіі і сьпявалі «Інтэрнацыянал». Здарылася некалькі стычак між рабочымі з аднаго боку і паліцыяй і ўдзельнікамі працэсіі «сталёвага шлему»—з другога. Бэрлінскі паліцэй-прэзыдэнт, сацыял-дэмакрат Цэргібель ехаў у аўтамабілі на чале працэсіі «сталёвага шлему» і біраваў наскокамі паліцыі на пратэстуючых рабочых.

Арыштавана 120 чалавек, у тым ліку некаторыя сябры чырвонага саюзу франтавікоў.

БЛІЗКАЕ АДНАЎЛЕНЬНЕ ФРАНКА-САВЕЦКІХ ПЕРАМОЎ.

ПАРЫЖ, 6-2. Камітэт індывідуальных улаўсьнікаў расейскіх каштоўных паперэ заявіў сэнатару дэ-Монзі аб пажаданьні неадкладна аднавіць франка-савецкія перамовы, перапыненыя пасьля выезду Ракоўскага з Парыжу. Дэ-Монзі абяцаў перадаць просьбу камітэту Пуанкарэ і Брыяну. Пры гэтым дэ-Монзі адказаў, што Брыян «пачаў яшчэ больш прыхільна адносіцца да думкі аб аднаўленьні перамоў пасьля вотуму сэнату пакоят інтэрпэляцыі аб замежнай палітыцы французкага ўраду».

БАРАЦЬБА ЧЭСКІХ ГАРНЯКОЎ ПАД ПАГРОЗАЮ ЗДРАДЫ.

ПРАГА, 6-II. Учора аб'яднаная канфэрэнцыя прафэсыянальных арганізацый рабочых гарнякоў пасьля доўгае нарады ўхваліла пастанову аднадасьці абвяшчэньне забастоўкі на прадпрыёмствах па здабычы бурага вугля яшчэ на адзін тыдзень. Гэтая пастанова тлумачыцца неабходнасьцю «зрабіць усё магчымае для ўпарадкаваньня канфлікту мірным шляхам».

За неадкладнае абвяшчэньне забастоўкі галасавалі камуністы, за адтэрмінаваньне—чэскія і нямецкія рэфармісты.

ШЛЯХ КАМІСІІ САЙМОНА ПАЛІТЫ КРЫВЁЮ.

ЛЁНДАН, 6-II. З Бамбею паведамляюць, што ў часе стачак у Бамбеі, Мадрасе і Балькуце было забіта 3 чалавекі, паранена 100 і арыштавана 200. Стычка ў Мадрасе была справакавана паліцыяй, якая нахінулася на мірную дэманстрацыю.

Узмацненьне дыктатуры ў Літве.

«Бур'ер Віл.» паведамляе, што Вальдэмарас і яго партыя «таўцінікаў» канчаткова перамаглі сваіх унутраных праціўнікаў. Усіх сваіх праціўнікаў Вальдэмарас звольніе з урадавых пасад.

Польшча і Заходняя Беларусь перад выбарамі ў сойм.

ПАГРОЗА СКАСАВАНЬНЯ СЬПІСУ РАБ.-СЯЛ. АДЗІНСТВА Ў АКРУЗЕ.

ВАРШАВА, 6-II. У зьвязку з тым, што выбарчая камісія мае права разглядзець і скасаваць акруговыя сьпісы да 11-га лютага, у рабочых колах лічацца з магчымасьцю скасаваньня сьпісу рабоча-сялянскага адзінства ў некаторых округах. Калі-б акруговыя сьпісы былі скасаваны, дык зацьверджаньне дзяржаўнага сьпісу ня мела-б ніякага практычнага значэньня. Ды і зараз, не зважаючы на зацьверджаньне сьпісу № 13, улада не дае ніякае магчымасьці праводзіць перадвыбарчую агітацыю за гэты сьпіс.

ДАЛЕЙШЫЯ АРЫШТЫ БЕЛАРУСАЎ У ВІЛЬНІ.

Па загаду пракурорскай улады ў Вільні арыштованы: Пякач—старшыня «Бел. Раб.-Сял. Аб'яднаньня» і два члены «Аб'яднаньня»—Мітрафанаў і Копель.

Арышт б. пасла сойму кс. Окуня.

У Варшаве арыштован б. пасол сойму ксёндз Окунь—радыкальны дзеяч, якога за яго пераконаньні вышэйшая духоўная ўлада яшчэ задоўга да гэтага пазбавіла духоўнага сану.

Новы літоўскі камітэт.

Пасьля выхаду з складу літоўскага к-ту д-ра Альсэйкі і Вэлецкага адбыліся выбары новага прэзыдыуму к-ту. Старшынёю к-ту выбран П. Каразія, скарбнікам В. Будрэвічыус і сэкратаром—Р. Мацкевічыус.

Дутая фірма.

Не карыстаючыся ні павагай, ні ўплывамі сярод беларускіх мас паўлюкевічаўская дэфэнзыўная крамка зрабіла над сёю аграмадзкі шыльд з надпісам: „Цэнтральны Агульнабеларускі Народны Выбарчы Камітэт", у які ўвайшлі такія дзеячы, як „князь" Друцкі-Падбярэскі, „міністр" Тэлер Варнікоўскі, Гасак-Канапацкі і інш.

У Беластоку паданы 31 сьпісак.

У Беластоцкую акруговую выбарчую камісію падана аж 31 сьпісак кандыдатаў у сойм.

На першым месцы „беспартыйнага блёку супрацоўнічтва з урадам" стаіць б. пасол сойму п. Палякевіч К.

КАНФІСКАЦЫІ:

«Сілы Працы».

1 лютага г. г. канфіскавана новая радыкальная беларуская газэта „Сіла Працы" (№ 1).

«Гота—піша „Дз. Віл."—орган б. грамадаўцаў, якія напярэдняю назву свайго органу „Думка Працы" замянілі на назву «Сіла Працы".

«Сялянскай нівы».

Урадавы камісар г. Вільні канфіскаваў № 12 «Сялянскай Нівы»—органу Бел. сялянскага саюзу.

„Крыніцы".

Урадавы камісар г. Вільні канфіскаваў орган беларускіх хрысьціянскіх дэмакратаў-каталікоў—„Крыніцы".

Кандыдаты ў сойм і сэнат.

Па Лідчыне.

Бел. сялянская партыя Я. Станкевіча выставіла на Лідчыне наступныя кандыдатуры: Я. Станкевіч, С. Валынец і М. Шакун. Беларуская сялянская партыя працы выставіла С. Лебовіча і інш. ППС выставілі Плаўскага і Станжэвіча. Агулам падана 20 сьпісак.

Па Вільні.

Блёк нацменшасьцяў выставіў на Вільні наступныя кандыдатуры: у сойм—Я. Выгодзкі (яўрэй) і Грабінскі Б. (беларус); у сэнат—В. Багдановіч і Ц. Шобад. Расейцы выставілі: у сойм—М. Беляўская і Бутурлік; у сэнат—Лелюўскі Б. Бел. раб.-сял. аб'яднаньне у сойм—Назаруо П., Пякач і Крук; у сэнат—Кевель М.

Па Сьвянцянщчыне.

Блёк нацменшасьцяў выставіў па Сьвянцянщчыне наступныя кандыдатуры: Каруза, Стэповіч. Беларуская партыя працоўнага народу—Пяткевіча і Кавальчука. ППС—Плаўскага і Станжэвіча.

Па Навагрудчыне.

„Беларускае Работніцка-Сялянскае Аб'яднаньне" выставіла на соймавым сьпіску па Навагрудчыне наступныя кандыдатуры: ТАРАШКЕВІЧ Б. (6. пасол), МЯТЛА П. (6. пасол), БУШЭВІЧ М. (настаўнік), ХОДЗЬКА М., КУЗЬМІЧ І. і інш.

Ад Блёку Нацменшасьцяў у сойм выстаўлена кандыдатура В. Рагулі, а ў сэнат таго-ж В. Рагулю і б. сэнатара В. Багдановіча.

КАМУНІСТЫЧНЫЯ ДЭМАНСТРАЦЫІ Ў ВІЛЬНІ.

4 лютага г. г. у Вільні адбыліся камуністычныя дэманстрацыі ў памяць гадавіны сьмерці Леніна. На рагу вуліц Серакоўскага і Падгорнай натоўп сабраўшыхся выкінуў тры сьцягі і была раздана камуністычная літаратура.

Паліцыя арыштавала 5 асоб. Вечарам натоўп зноў сабраўся, але паліцыя зноў разагнала дэманстрацыю.

У АПОШНІ ЧАС.

(Атрымана а 1 гадз. уночы).

ПРАМЫСЛОВАСЬЦЬ АНГЛІІ АДЧУВАЕ ПАТРЭБУ Ў ГАНДЛІ З СССР.

ЛЁНДАН, 7-II. Інфармацыйнае бюро прамысловых прадпрыёмстваў Нью-Кэстля і інш. прамысловых гарадоў Нортумбэленда і Дэргэйма выпусьціла адозву, у якой, выкладаючы патрэбы гэтага райёну, патрабуе аднаўленьня нармальных гандлёвых зносін з СССР.

ТРАЦЕЙСКАЯ ПАСТАНОВА ПА КАНФЛІКТУ Ў САКСОНСКАЙ МЭТАЛЁПРАМЫСЛОВАСЬЦІ СКАСОВАНА.

БЭРЛІН, 7-2. Дрэзденскі суд на працоўных справах ануліраваў абвешчаную нядаўна абавязковай трацейскую пастанову на канфлікту саксонскай мэталёпрамысловасьці аб увядзеньні на большасьці прадпрыёмстваў 10-цігадзіннага рабочага дню і скарачэньні нядзельнага адпачынку.

Пастанова дрэзденскага суду мае вялікае значэньне для перагляду такой-жа трацейскай пастановы па канфлікту ў Рэйнскай вобласьці і ў Вестфаліі, які ахоплівае 220 тысяч рабочых.

Справа аб канфлікце ў Саксонскай мэталёпрамысловасьці разглядзана ў судзе па працоўных справах з прычыны таго, што саксонскія мэталёўцы ня спынялі баставаць, ня гледзячы на абавязковасьць трацейскай пастановы і супроць пастановы рэфармісцкіх прафсаюзаў.

АРЫШТ ЛІДЭРА ЮГАСЛАЎСКАГА СТУДЭНЦТВА.

ВЕНА, 3-II. Белградзкая «Палітыка» паведамляе пра арышт сэкратара студэнцкага марксысцкага саюзу ў Белградзе Мілютыновіча, абвінавачанага ў зносінах з кампартыяй. Як кажа газэта, пры вобыску ў Мілютыновіча знойдзены былі нумары часопісаў „Малады Бальшавік", „Серп і Молот" і «Чырвонае знаменьне». Мілютыновіч абвінавачан у камуністычнай прапагандзе. Судзіць яго будуць на падставе закону аб абароне дзяржавы.

За дзень.

„133".

7 лютага г. г. у Беластоку пачаўся працэс 133 асоб, якіх польская дэфэнзыва абвінавеціла ў прыналежнасьці да кампартыі Зах. Беларусі. Абвінавачваюцца 133 асобы, але сярод іх знаходзіцца фігура правакатара Гурына-Маравоўскага, які прадаў рэчыту абвінавачаных.

Дзеля праформы і віду Гурын таксама будзе сядзець на лаўцы абвінавачаных, каб даць магчымасьць суду разыграць камедыю.

Як і ўсе іншыя працэсы в

ПРАТЭСТ СУПРОЦЬ РАСПРАВЫ НАД БЕЛАРУСКАЙ РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ ГРАМАДОЙ.

Працоўныя Савецкай Беларусі рашуча пратэстуюць супроць расправы фашыстаўсткага польскага ўраду над Беларускай рабоча-сялянскай Грамадой.

Так. АГУЛЬНЫ СХОД СТУДЭНЦТВА РАБФАКУ БДУ у сваёй рэзалюцыі заяўляе, што гісторыя чалавецтва яшчэ ня ведае такога ўціску, у якім знаходзяцца працоўныя Заходняе Беларусі ў панскай Польшчы пад уладай Пілсудзкага, і рашуча пратэстуюць супроць зьдзеку над правамі беларускіх рабочых і сялян. Студэнцтва заклікае ўсіх працоўных Савецкага Саюзу ўзьняць свой голас пратэсту супроць судовай расправы над Беларускай Грамадой, якая бараніла законныя правы беларускай насельнасьці ў межах Польшчы.

3-я КАНФЭРЭНЦЫЯ МОПРУ АКЦЯБРСКАГА РАЙЁНУ г. МЕНСКУ працэс над Беларускай Грамадой лічыць пачаткам абдуманага пляну польскага фашызму ў барацьбе з нарастаючым рэвалюцыйным рухам у Заходняй Беларусі, і што гэты суд зьявіцца расправай над працоўнымі Заходняе Беларусі наогул.

Канфэрэнцыя рашуча пратэстуе супроць гэтага новага гвалту над адвечнымі жыхарамі Заходняе Беларусі—беларускімі рабочымі і сялянамі.

Польшча перад 4 сакавіка.

Перадвыбарчы сэзон у Польшчы распачаўся. На 4-га сакавіка назначаны выбары ў сойм, які, як вядома, перабіраецца па польскай канстытуцыі раз у 5 гадоў. Перадвыбарчая кампанія зараз у самым распале. Да перадвыбараў пададзена ўжо 33 сьпісы розных партый і груповак.

Пілсудзкі імкнецца сабраць навакол сябе ўсе магчымыя сілы. І сілы навакол Пілсудзкага кансалідуюцца. Гэта—сілы буржуазеі і абшарнікаў. І тыя і другія адчуваюць, што за сьпіною маршала ім будзе цяпер жыць і таму ня дзіва, што нават анаціянальныя да гэтага часу старшыня польскага саюзу прамысловцаў Андрэй Вяржбіцкі і старшыня саюзу аграрыяў (абшарнікаў) Як Стэцкі таксама дагучыліся да «адзінага фронту» пілсудчыкаў.

19-га сьнежня зьявілася адозва прадстаўнікоў гаспадарчых колаў, падпісная, між іншым, і памянёнымі Вяржбіцкім і Стэцкім. Іншыя подпісы належаць выдатнейшым прадстаўнікам прамысловага і гандлёвага капіталу і фінансістаў. Гэты дакумант—скрозь нахвальба ўсёй дзейнасьці Пілсудзкага. Польская буржуа ўсхваляюць Пілсудзкага, фармулююць свае патрабаваньні, хутчэй—сваю праграму, якая ў галоўным патрабуе: пашырыць уладу прэзыдэнта рэспублікі і абмежаваць ролю сойму пры дапамозе сэнату (у сэнат уваходзяць прадстаўнікі гаспадарчых арганізацый, духоўніцтва, вышэйшых навучальных устаноў і асабова назначаныя ўрадам). Адозва польскай буржуазеі заклікае ўсіх бяз выключэньня да салідарнасьці, якая процістаўляецца клясавай барацьбе.

Не засталіся сядзець моўчкі перад Пілсудзкім і польскія паны. Перад намі цікавы дакумант: «Адозва каталіцкіх біскупаў». Героі «крыжа і мауэзра» ў сваёй адозьве заклікаюць да барацьбы з камунізмам, аб'яднаньня ўсіх каталікоў і да актыўнага ўдзелу ў выбарах...

Польскі ўрад выказвае вельмі вялікую „актыўнасьць" у спосабе падрыхтоўкі выбараў. Актыўнасьць польскага ўраду ідзе па двух напрамках: наперадзе, урад паставіў сваёй задачай разграміць і паслабіць усе апазіцыйныя партыі і, падругое, ён рашыў абавязкова скласьці свой урадавы блёк. Фактычна гэты блёк ужо ўдалося скласьці. Ён будзе выступаць на выбарах пад фірмаю «беспартыйны блёк супрацоўніцтва з урадам» (сьпіс № 1). Пушка ў гэтым блёку падабралася самая разнастайная: тут і партыя працы, адным з лідараў якой зьўляецца сучасны віцэ-прэм'ер Бартэль, і фашысцкая арганізацыя пілсудчыкаў «Саюз аздараўленьня рэспублікі», сюды-ж уваходзяць і розныя кансэрватыўна-манархічныя групоўкі.

Асабліва непакоіцца польскі ўрад за перадвыбарчы рух сярод нацыянальных меншасьцяў на ўсходніх крэсах. І тут урад ухваліў стварыць адзіны фронт усіх польскіх партый проці нацыянальных меншасьцяў.

Урад спрабуе раскалоць нацыянальныя меншасьці, выкарыстоўваючы нават іх рэлігію. Для таго, каб падлашчыцца да цёмных яўрэйскіх мас Галіцыі, Пілсудзкі зрабіў такую штуку: ён дазволіў склікаць у Галіцыі зьезд яўрэйскіх рабінаў. Наважаны сход быў абстаўлен вельмі ўрачыста. Прысутных яўрэяў-старцаў вітаў сам галіцыйскі ваявода Дунін-Варкоўскі, а адзнаго, асабліва мудрага старога яўрэя, які ехаў на рабінскі зьезд, праводзіла нават паўэскадрона паліцыі.

Урад усімі сіламі імкнецца разьбіць блёк нацыянальных меншасьцяў. Гэты блёк складаецца з яўрэйскіх сіяністкіх арганізацый, украінскіх нацыянал-дэмакратаў, самай моцнай партыі Усходняй Галіцыі аб'яднаньня «Ундо», беларуска-сялянскага саюзу, літоўскай і іншых нацыянальных арганізацый. Агенты Пілсудзкага спрабуюць упесьці разлад у блёк праз падбухторства яўрэяў проці украінцаў.

— Вы ідзеце з тымі, дзе правадыром быў пагромшчык Пятлюра!—заклікаюць пілсудчыкі яўрэяў.

— Вы ідзеце з тымі, хто высунуў Шварцбарда, забойцу Пятлюры!—угаворваюць пілсудчыкі украінцаў.

Гэта выкарыстаньне нацыянальнай варожасьці між украінскай і яўрэйскай буржуазеяй дало некаторыя вынікі. Ад блёку нацыянальных меншасьцяў адчапілася аб'яднаньне галіцыйскіх сяніністаў, што, натуральна, крыху паслабіла блёк, але ўсё-ж такі блёк нацменшасьцяў пойдзе на выбары з сваім сьпісам. Бяручы гэта пад увагу, урад хоча проціпаставіць блёку «свае» нацыянальныя меншасьці, арганізацыі якіх энэргічна насаджваюцца сродкамі дэфэнзывы (охранкі). Такія ліпавыя арганізацыі ўжо створаны.

Для перамогі палякаў на крэсах урад да таго старэецца, што перакройвае нават округі. Гэта сваласаблівае «райёнаваньне» таксама накіравана да таго, каб рашчаніць сілы нацыянальных меншасьцяў.

Што датычыць іншых партый, дык эндэкі выступаюць пад фірмаю нацыянальна-каталіцкага блёку. Хрыстыянскія дэмакраты (хадэкі) і кулацкая партыя „Пяст" выступаюць разам пад назваю «польска-каталіцкага блёку». ППС выступае асобна і толькі ў Верхняй Сілезіі і Лёдзі блёкуецца з нямецкімі сацыялістамі. Левыя-ж рабоча-сялянскія арганізацыі маюць ва Усходняй Галіцыі і Валыні сьпіс «Сельроб», а на беларускіх землях—«Рабоча-сялянскае беларускае аб'яднаньне», у якім фігуруе і камуніст Варскі.

Ці дапусьцяць камуністаў да выбараў? Урад можа, у выпадку павялічэньня ўплыву камуністаў, скасаваць сьпісы, у якіх яны высунуты, як гэта было зроблена ў часе выбараў у муніцыпалітэты.

Але калі разгрому ня будзе, хоць усё сьведчыць, што разгром падрыхтоўваецца, дык трэба чакаць значнага павялічэньня рабоча-сялянскіх дэпутатаў сойму.

І проці гэтага блёку, проці будучых дэпутатаў рабоча-сялянскай часткі Польшчы зараз накіравана цяжкая артылерыя пілсудчыны: тэрор, масавыя судовыя расправы і іншыя сродкі вядомай дэфэнзывы. Усім польскім дзяржымордам загадана ў гэтыя дні падтатужыцца і павялічыць у 10 раз сваю карысную дзейнасьць.

Якім-жа будзе новы сойм? Судзячы па ўсіх даных, большасьць у сойме будзе забясьпечана пілсудчыкам. Але яны вьяўляюцца такою рознастайнаю масаю, што наўрад ці надоўга вдолеюць захаваць адзінства. Супярэчнасьці ўнутры кіруючай партыі не павялічаць аўтарытэту сойму.

Для рабоча-сялянскай-жа часткі Польшчы перадвыбарчыя дні і дзень 4-га сакавіка будуць толькі чарговаю навукаю клясавае барацьбы.

М. Ю.

ЗАГАТОЎКІ ХЛЕБА І СЫРАВІНЫ.

Спажывецкая каапэрацыя за студзень загатовіла на 635.000 руб.

Працу па загатоўках хлеба і сыравіны вясковая спажывецкая каапэрацыя разгарнула належна толькі з 10-12 студзеня. Дзякуючы выезду на месцы шэрагу адказных працаўнікаў і прыцягненьню да справы ўзмацненьня загатовак усяго каапэрацыйнага актыву, студзень даў больш-менш станоўчыя вынікі.

Так, за ўвесь студзень спажывецкая каапэрацыя загатовіла розных хлебных культур 180743 пуд., ці палову таго, што было загатоўлена за час з ліпеня па студзень.

Зрухнулася таксама і загатоўка сыравіны: лёну і кудзелі загатоўлена на 51.000 руб., скураной сыравіны—на 70.000 руб. і рознай экспортнай сыравіны—на 220.000 руб. Такім чынам, спажывецкая каапэрацыя ў студзені загатовіла хлеба і сыравіны на 635 тысяч руб.

Цікава адзначыць, што за першыя 2 дэкады студзеня ўсе загатоўкі дасягнулі 298.000 руб. Адтэтуль відаць, што ў апошнія дзесяць дзён загатоўлена больш, чым за першыя дзьве дэкады амаль на 150 проц.

Пакуль што цягнуцца ў хвасьце ў загатоўчай працы Гомельскі і Віцебскі акр. спаж. саюзы, але ўжо і там адчуваецца некаторае ажыўленьне.

Трэба адзначыць, што за апошнюю дэкаду ўзмацніліся загатоўкі буйнай скураной сыравіны, у якой адчувае недахват наша прамысловасьць. Загатоўка экспортнай сыравіны ў студзені дае выкананьне на 27 проц. гадавога пляну, а заданьне на студзень выканана на 150 проц.

Горш стаіць справа з хлебазагатоўкамі. Так, у студзені выканана толькі 20 проц. гадавога пляну замест атрыманага заданьня ў 30 проц. У адносінах загатовак хлебных культур ускладаецца надзея на люты—сакавік, бо гэтыя месяцы павінны будуць асабліва спрыяць загатоўкам.

Запасы экспортнай сыравіны зараз прыводзяцца ў ліквідное становішча і часткова ужо пакіраваны заграніцу.

У заключэньне трэба сказаць, што зараз загатоўкі спажывецкай каапэрацыі павінны будуць узмацніцца, бо Нар. Ком. Гандлю СССР дазволіў спажывецкай каапэрацыі несьці загатоўку шчаціны і конскага воласу.

У сувязі з узмацненьнем у загатоўчую працу вялікай колькасьці спажывецкіх таварыстваў, якія ў большасьці раней яе не вялі, фінансаваньне адчувала некаторыя цяжкасьці. Зараз праўленьне Белкаапсаюзу прыняло шэраг мерапрыемстваў, і трэба спадзявацца, што ў бліжэйшы час фінансаваньне палепшыцца.

Належнага пералому ў загатоўках сел.-гаспадарчай каапэрацыі студзень ня даў.

Да гэтага году сыстэма сельска-гаспадарчай каапэрацыі ў загатоўках прымала вельмі нязначны ўдзел, а некаторыя культур і зусім не загатаўляла. Уся праца каапэрацыі, галоўным чынам, ішла па лініі кредытаваньня і забясьпечаньня.

Тольві з пачатку 1927-28 гаспадарчага году каапэрацыя выступіла на рынак у якасьці асноўнага загатоўцы с.-гасп. прадуктаў і рознай сыравіны. З гэтай прычыны, апэрацыйны апарат усёй сыстэмы с.-гасп. каапэрацыі быў слаба падрыхтаваны як з колькаснага, так і якаснага боку, што, зразумела, не магло не адбіцца на разгортваньні загатоўчай працы.

Дзякуючы ўжытым мерам, ужо ў I квартале дасягнуты значны пералом у павялічэньні ўдзельнай вагі с.-гасп. каапэрацыі ў загатоўках.

Згодна пляну, у першым квартале сыстэма с.-гасп. каапэрацыі павінна была загатовіць розных прадуктаў і сыравіны на 2.486.295 руб., а загатоўлена па вяноўных вестках ужо на 2.485.915 руб. Такім чынам, можна лічыць загатоўчы план выкананым.

Аб загатоўках у студзені пакуль што можна гаварыць за 2 дэкады, бо як нізоўка, так і акрсельсаюзы ня прынялі належных мер да поўнага і своечасовага вучоту загатоўчай работы.

Водлуг даных за студзень, сыстэма с.-гасп. каапэрацыі выканала па ўсіх відах загатовак 22 проц. квартальнага заданьня, а гэта стварае пагрозу недавыкананьня пляну.

Так, лёну-валакна па пляну трэба за квартал загатовіць 1927 тон, а ў студзені загатоўлена толькі 376 тон; ільнянага семя загатоўлена 197 тон, а квартальнае заданьне 1195 тон. Між тым, у першым квартале ільнянага валакна загатоўлена 104 проц. заданьня, а семя 70 проц.

Такім чынам, хоць даныя яшчэ і няпоўныя, але ўжо можна ўбачыць падзеньне тэмпу загатовак у параўнаньні з I квартałам.

Як-жа стаіць справа з іншымі загатоўкамі?

Жыта загатоўлена ў студзені 110 тон, аўса 158 тон і ячменю 61 тона, буйнай скураной сыравіны 2600 штук, а ў I кв. 12595, дробнай—4924, а раней—18539 штук. Рознай-жа іншай сыравіны загатоўлена на 263570 р. Усяго загатоўка водлуг няпоўных даных складае суму 569168 руб., што дае выкананьне пляну на студзень на 77 проц.

Наогул, жыве дэкады студзеня ўнесьлі належнага пералому ў ходзе загатовак па ільнянаму валакну і семю, а таксама і на хлебных культурах, нават ёсьць зьніжэньне тэмпу загатовак у параўнаньні з першым кварталам.

Тлумачыцца гэта тым, што большая частка часу дзьвюх дэкад пайшла на арганізацыйную падрыхтоўку апарату, а, падругое, адсутнасьць сталага вучоту не адбівае сапраўднага малюнку загатовак. Невялікі час сезону, які застаўся для загатовак, трэба скарыстаць выключна на практычную загатоўчую працу, каб выканаць заданьне.

Перашкоды зьнішчаем.

Па сваім эканамічным становішчы Коханаўскі райён можа даць шмат як хлебапрадуктаў, так і іншай сыравіны, толькі неабходна зьвярнуць на гэта належную ўвагу.

Але, ня гледзячы на ўсе спрыяючыя ўмовы, загатоўкі льну дасюль разьвярнуліся ня зусім здавальняюча. Справа ў тым, што і РВК, і Дняпрасаюз, і акрсельсаюз не завастрылі ўвагі на гэтым важным пытаньні.

Былі і такія выпадкі, што адпускныя на загатоўку гроші скарыстоўваліся на іншыя патрэбы.

Рынак амаль да апошняга моманту знаходзіўся ў руках прыватнікаў-спэкулянтаў: Кісіна, Каждана, Вібера, Гофмана і інш., у якіх знойдзена шмат запасаў хлеба.

Пасьля адхіленьня з рынку гэтых спэкулянтаў справа загатовак наладзілася.

С.

10.000 руб. на мясазагатоўкі.

ВІЦЕБСК, 4-II. З Менску сёньня пераведзена акруговаму сельска-гаспадарчаму крэдытнаму таварыству 10.000 руб. кароткатэрміновага крэдыту на загатоўку мяса. Загатоўка будзе праводзіцца праз нізавую сетку сельска-гаспадарчай каапэрацыі.

ЭКСПОРТ СМАЛАПРАДУКТАЎ.

На днях беларускі саматужна-прамысловы саюз адпраўляе за межы 50 тон смалапрадуктаў. Гэта будзе першая партыя, якая адпраўляецца беларускім саматужна-прамысловым саюзам.

Загатоўкі ў Бабруйшчыне.

(Па тэлефону ад уласнага карэспандэнта).

БАБРУЙСК, 7-II. Вынікі хлебазагатоўчае працы па акрузе за студзень паказваюць, што заданьне за студзень па загатоўках хлеба выканана на 38 проц. і ільнянага семя на 36 проц. Усяго за студзень м-ц загатоўлена [illegible] тона збожжа. З гэтае лічбы 1040 тон загатоўлена за другую палову студзеня. Ільнянага семя за студзень загатоўлена 150 з палов. тон.

Вельмі адсталі па загатоўцы Любаньскі і Старадароскі райёны. Першы выканаў заданьне за студзень усяго на 3 проц., другі на 7 проц.

Парыцкі і Жлобінскі райёны ідуць першымі па загатоўках. Яны выканалі 90 проц. заданьня за студзень.

Адзначаецца слабы прывоз хлеба на рынак сялянамі, і гэтыя загатоўкі шлі за кошт рэгуляваньня прыватнага рынку.

Наглядаецца няхват на мясцох прамысловых тавараў; акрсаюз павінен быў выкінуць на вёску 2 з палов. вагоны тавараў (мануфактуры), а выкінуў усяго 1 вагон. Зазначаецца разнабой у цэнах між асобнымі відамі каапэрацыі, а таксама зазначаецца, што каапэрацыя скарыстоўвае прыватніка ў якасьці агентаў па загатоўках. Асаблівы разнабой у цэнах наглядаецца ў Рагачоўскім райёне.

Загатоўка валакна і льнянога семя.

(З пасяджэньня Савету Народных Камісараў БССР 4 лютага 1928 г.)

4 лютага на пасяджэньні СНК быў выслуханы даклад Народнага Камісара Гандлю тав. Адамайціса і паведамленьні старшыні беларускага саюзу каапэраваньняў арганізацый т. Наўлянскага, старшыні беларускага сельска-гаспадарчага саюзу т. Аксючыца і намесьніка старшыні Белдзяржгандлю т. Лубужа аб ходзе загатовак валакна і льнянога семя. СНК адзначыў, што паводле даных Народнага Камісарыяту Гандлю ў першым квартале 1927-28 г. заданьне па загатоўках лёну выканана ў разьмеры 30 проц. агульнага пляну, у студзені бягучага году 13 проц. гэтага пляну, а ўсяго за 1 лютага г. г. выканана 43 пр. гадавога пляну, што характарызуе вусім незадавальняючы ход загатовак у 1-м квартале і далейшае зьмяншэньне тэмпу загатовак у студзені месяцы.

Для ўзмацненьня загатовак валакна (лёну, пянькі і кудзелі) і льнянога семя і для зьмяншэньня асяданьня яго ў вёсцы, Народнаму Камісарыяту Фінансаў і акруговым выканаўчым камітэтам даручана ўзмацніць спагнаньні, асабліва ў разводзячых лён раёнах, якія належаць да сялянства, у тым ліку і на самазабкладаньні. Народнаму Камісарыяту Фінансаў і акруговым выканаўчым камітэтам даручана таксама на працягу лютага і сакавіка месяцаў спагнаць ня менш 70 проц. належачых паступленьняў на самазабкладаньні, с[illegible]

Пастаноўлена забясьпечыць ся[illegible] чыкаў валакна і льнянога семя асноўнымі прамысловымі таварамі (мануфактураю, скуранымі, мэтальнымі, шклом і інш.) з тым, што гэтыя тавары абавязкова будуць адпускацца з гатовага запасу, а калі яго ня будзе, то забясьпечыць выдачу гэтых тавараў не пазьней 2-х месяцаў ад дня здачы валакна і льнянога семя. Разьмер выдачы прамысловых тавараў вызначаны для Менскай, Бабруйскай і Гомельскай округ у 70 проц. кошту зданага валакна і семя, а ў разводзячых лён раёнах, дзе апроч прамысловых тавараў выдаецца яшчэ і збожжа, вызначыць выдачу прамысловых тавараў у разьмеры 50 проц. зданага валакна і льнянога семя.

З агульнай колькасьці збожжа, якое паступае для забясьпечаньня вёскі, пастаноўлена вызначыць для прамысловых разводзячых лён раёнаў першай трупы каля 70 проц., а ў іншых разводзячых лён раёнах 50 проц. збожжа, што паступае для продажу здатчыкам валакна і льнянога семя паводле нормы Народнага Камісарыяту Гандлю, рэшту збожжа прадаваць бяднейшаму насельніцтву. Выдача збожжа і прамысловых тавараў здатчыкам валакна і льнянога семя ўскладзена на спажывецкую каапэрацыю з тым, каб продаж рабіўся тым сялянам, якія будуць мець квітанцыі дзяржаўных загатоўчых пунктаў або каапэраваньняў загатоўшчыкаў, што пасьвядчаюць колькасьць здадзенага валакна альбо семя.

Адначасна, СНК, бяручы пад увагу тое, што ў некаторых сялян наяўнасьць зьнаходзіцца ў сырым, лішне неапрацаваным, відзе, прызнаў патрэбным, каб загатоўшчыкамі практыкаваліся заключэньне індывідуальных дагавораў з сялянамі на дастаўку апошнімі гатовага валакна ў тэрмін ня больш 2 месяцаў, дазваляючы ары гэтым выдачу задатку да 20 процант. кошту валакна.

Прызнаючы, што паступленьне закантрактаванага лёну вездзьдальнічэя, СНК адзначыў, што прычынаю гэтаму зьяўляецца з аднаго боку ўхіленьне насельніцтва ад выкананьня сваіх абавязваньняў, а з другога—няўмыцьне адпаведных захадаў уплыву з боку сельска-гаспадарчай каапэрацыі да спагнаньня закантрактаванага лёну. На Беларускі Сельска-Гаспадарчы Саюз пад персанальную адказнасьць старшыні кіраўніцтва а т. Аксючыца ўскладзены абавязак своечасьць у лютым месяцы поўнае спагнаньне закантрактаванага лёну.

Акруговым і райённым выканаўчым камітэтам зазначана, што асноўнаю задачаю ў галіне загатовак у разводзячых лён раёнах зараз зьяўляецца работа на загатоўцы валакна і семя і што люты месяц зьяўляецца [illegible] гэтых адносінах рашаючым.

[illegible] работу і няўмыцьне патрэбных захадаў да развіцьця загатовак валакна і семя, а таксама за няўмыцьне захадаў да спагнаньня закантрактаванага лёну пастаноўлена абвясьціць выгавар з апублікаваньнем у друку Кіраўніцтвам Полацкага і Віцебскага Акруговых Сельска-Гаспадарчых Саюзаў. За слабую работу і за ашыбкі службовых захадаў да развіцьця загатовак лёну СНК абвясьціў выгавар Загадчыку Аршанска-Магілеўскага Аддзяленьня Белдзяржгандлю тав. Прэсбургеру і Загадчыку Полацкага Агэнтства Белдзяржгандлю тав. Робжелю.

Беларускаму Сельска-Гаспадарчаму Саюзу запрапавана зьняць в пасады і прыцягнуць да судовай адказнасьці за няўмыцьне ўсіх захадаў да спагнаньня закантрактаванага лёну Старыцкую Сіроцінскага і Езярышчанскага Сельска-Гаспадарчых Таварыстваў Віцебскай акругі. На Народны Камісарыят Гандлю ўскладзены абавязак не паслабляць увагі да загатоўчай работы і забясьпечыць рэгулярнае атрыманьне справаздач ад арганізацый аб ходзе загатовак. Асаблівую ўвагу запрапавана зьвярнуць на слабую работу загатоўчых арганізацый Віцебскай і Магілеўскай округ, у зьвязку з чым СНК даў дырэктыву [illegible] з работы і прыцягненьні да [illegible] работнікаў, на ўжыўных слу[illegible]хадаў

Спэцыялісты с. гаспадаркі дапамогуць партыі ў вырашэньні важных задач.

(З прамовы т. Кнорына на усебеларускай нарадзе зямельных працаўнікоў).

Ці будуць дробныя гаспадаркі заўсёды дробнымі.

Я хацеў-бы выкарыстаць прадастаўленае мне слова дзеля таго, каб падкрэсьліць некалькі палажэньняў, якія, на маёй думцы, павінны ляжаць у аснове вашай працы.

Наша палітыка змагла прыпыніць абядненьне вёскі; яна дала перспектывы бяднейшым пластом сялянства ў справе спыненьня ўпадку іх гаспадаркі. Іх шлях да сацыялізму можа ляжаць не праз пралетарызацыю, а праз каапэраваньне, праз падняцьце іх бяднацкай гаспадаркі.

Ужо цяпер мы можам устанавіць, што сярэдні слой сялянства—сераднякі слой—усё нашыраецца за рахунак паляпшэньня становішча бяднацкай бясконнай гаспадаркі.

Але перад намі цяпер паўстае ўжо другая праблема: ці можа наша сялянская гаспадарка вечна быць у такім выглядзе, у якім яна знаходзіцца зараз? Мы адказваем: малая, раздробленая сялянская гаспадарка будзе праз нейкі час гістарычным перажыткам; малая, раздробленая гаспадарка ёсьць і будзе асноваю кансэрватызму, яна будзе стрымліваць уздым агульнага ўзроўню чалавека, які працуе на сельскай гаспадарцы, будзе падтрымліваць старую сялянскую абмежаванасьць.

Нашай задачай не вьяўляецца захаваць навекі дробную сялянскую гаспадарку. Нашай задачай зьяўляецца барацьба за тое, каб аб'яднаньне сялянскай гаспадаркі, нашырэньне яе, пераход да буйнай калектыўнай сельскай гаспадаркі найшоў на шляхам згуртаваньня капіталістычных і кулацкіх элемэнтаў вёскі, каб гэта прайшло ня шляхам прымусовага выкідваньня з сялянскай гаспадаркі слабэй бяднякіх і тых, што бяднеюць,—гэта трэба рабіць шляхам нармальнага разьвіцьця вёскі, шляхам усё большага і большага ўцягваньня сялянства ў калектывы, шляхам каапэраваньня ўсёй масы бяднякай і сераднякай вёскі.

Нашы два лёзунгі.

Грунтуючыся на гэтых прынцыповых палажэньнях, мы высунулі два лёзунгі для цяперашняга часу. Першы з іх—**узмацніць увагу да калектывізацыі сялянскае гаспадаркі.** Гэта праца да апошняга часу, асабліва за апошнія два гады, ня была ў аскродку ўвагі. Мы павінны сказаць, што шэраг няўдалых вопытаў моцна пашкодзіў гэтай працы. Мы высоўваем гэты лёзунг цяпер дзеля таго, каб са ўсёй сур'ёзнасьцю працаваць над ім, дзеля таго, каб у далейшай працы ўсё больш і больш прыцягваць шырокія масы сялянства на іх добрай волі, бяз ніякага прымусу да грамадзкіх калектыўных формаў сельскае гаспадаркі, бо толькі гэта адчыніць магчымасьць дастасаваньня лепшай тэхнікі ў сельскай гаспадарцы.

Другі лёзунг—**пагалоўнае каапэраваньне ўсяго сялянства.** XV зьезд УсеКП(б), які адбыўся два месяцы таму назад, даў нам канкрэтнае заданьне на бліжэйшыя два гады: навесьці працу так, каб у працягу бліжэйшых год дамагчыся аб'яднаньня ў спажывецкай і с.-г. каапэрацыі пераважнай большасьці бяднякіх і сераднякіх гаспадарак.

Аснова асноў.

Таварышы! Мы грунтуемся, як на асноўным прынцыпе, на неабходнасьці падняцьця вытворчых сіл вёскі. Гэта—аснова асноў. Мы грунтуемся на тым, што беларуская гаспадарка павінна даць сыравіну нашай прамысловасьці. Задачы вытворчасьці вымагаюць дастасаваньня да сельскай гаспадаркі больш кваліфікаваных сіл, яны патрабуюць павышэньня агульнага ўзроўню сялянскай гаспадаркі. Бяз гэтага яны ня могуць быць вырашаны Прапаганда найпрасьцейшых агранамічных ведаў у вёсцы, навучаньне сялянства, як перайсьці да больш высокіх формаў гаспадаркі, як лепш выкарыстаць сваю працу,—палітычная задача сучаснага моманту, задача надзвычайнай важнасьці.

Зямельныя працаўнікі дапамогуць вырашыць важную задачу.

Я думаю, што ваша праца будзе адыгрываць тым больш важную ролю, што мы зараз прыступаем да практычнага вырашэньня тых агульных задач, якія перад намі, перад усёй краінай, перад савецкаю ўладаю былі пастаўлены XV зьездам УсеКП(б).

У бліжэйшы час у партыйных органах Беларусі будзе вырашацца пытаньне аб шляхах выкананьня гэтых агульных палітычных задач, якія стаяць перад намі ў галіне арганізацыі сельскай гаспадаркі.

Я спадзяюся, што мы шырока зможам выкарыстаць пастановы вашай нарады і ваш буйны і важны вопыт.

Канчаючы, я хачу выказаць яшчэ толькі адно меркаваньне: усе нашы партыйныя арганізацыі, уся савецкая і партыйная грамадзкасьць у бліжэйшы час павінна будзе паставіць у аскродку ўвагі пытаньне аб сельскай гаспадарцы, аб арганізацыі сельскай гаспадаркі.

Я выказваю надзею, што зямельныя работнікі, аграномы, усе спэцыялісты сельскай гаспадаркі, уся савецкая грамадзкасьць дадуць у гэтай справе сур'ёзную дапамогу нашай партыі, што яны—асноўныя работнікі, на якіх у гэтай справе абапіраецца савецкая дзяржава, будуць ісьці наперадзе ў справе вырашэньня задач, вызначаных нашай партыяй (воплескі).

Практычныя шляхі беларусізацыі.

Прэзыдыум Савету Нацыянальнасьцей ЦВК СССР заслухаў даклад Прэзыдыуму ЦВК БССР аб ажыцьцяўленьні беларусізацыі. ЦВК БССР распрацоўвае шэраг мерапрыемстваў, якія павінны дапамагчы ажыцьцяўленьню ўхваленых пастаноў, галоўным чынам у напрамку разгортваньня культурнай рэвалюцыі на Беларусі. Зусім слушна, што пытаньні пісьменнасьці і культурнага ўзроўню нашае насельнасьці адыгрываюць вялізарную ролю ў агульным нацыялістычным будаўніцтве нашае краіны і яе адраджэньні і на гэты бок справы трэба зараз зьвярнуць значную ўвагу; але перш, чым перайсьці да разгляду нашых дасягненьняў, патрэб і недахватаў у гэтай галіне працы, трэба крыху спыніцца на тых прадпасылках, якія патрэбны для больш пасьпяховага вырашэньня стаўчых перад намі задач.

Пленум ЦК КП(б)Б у сваёй рэзалюцыі ад студзеня 1925 г. па пытаньні аб чарговых задачах КП(б)Б у нацыянальнай палітыцы кажа, што «асноўным пытаньнем беларусізацыі зьяўляецца пытаньне аб беларускай мове». Для партыі ясна было, што пралетарыят ня можа кіраваць пераважнай большасьцю насельніцтва БССР—беларусамі, ня ведаючы беларускае мовы. Партыя высунула пытаньне аб мове у першую чаргу, бо правільна зазначыў тав. Кнорын на XI зьезьдзе КП(б)Б, што

«жалкім бюракратам і чыноўнікам зьяўляецца той, хто думае абыйсьціся бяз веданьня беларускае мовы, хто думае размаўляць з масамі, якія гавораць пабеларуску, не на іх роднай мове».

Вось чаму пытаньне беларусізацыі нашых савецкіх, партыйных, каапэрацыйных і прафсаюзных устаноў было яшчэ пастаўлена Сэсіяй ЦВК БССР у лютым 1921 году.

Беларускае сялянства, якое ў пераважнай большасьці зьяўляецца няпісьменным, ня прымала блізкага ўдзелу ў працы нашага савецкага апарату, бо ня ведала мовы гэтага апарату. Пытаньне аб прыцягненьні тысяч і сотняў тысяч сялян да ўдзелу ў савецкім будаўніцтве было шчыльна зьвязана з пытаньнем мовы. Апарат, які складаўся з старых расейскіх чыноўнікаў, альбо беларусаў, прайшоўшых старую расейскую русіфікатарскую школу, ня мог гаварыць з беларускім насельніцтвам на яго роднай, наогул зразумелай яму мове. Такім чынам пытаньне аб беларусізацыі шчыльна зьвязана з выкананьнем Ленінскага лёзунгу, што сацыялізм будзе будавацца рукамі не аднаго міліёну камуністаў, а рукамі міліёнаў рабочых і сялян, якія абавязкова павінны быць уцягнуты ў гэтую справу.

На гэты бок працы была зьвернута належная ўвага. Мы зараз маем ужо значныя посьпехі. 80 проц. працаўнікоў цэнтральных устаноў і 70 пр. акруговых і райённых устаноў ўладаюць беларускай мовай. Шляхам цэлага шэрагу захадаў (за нежаданьне вывучаць беларускую мову было звольнена 27 чалавек) удалося пераламаць варожы настрой да беларусізацыі, да вывучэньня «гамскае» мовы, і ўрэшце наш апарат зьбеларусізаваўся. Фармальнымі іспытаньнямі, якія былі наладжаны ў шмат якіх установах, удалося ўстанавіць, што лёд крануўся. Першыя дасягненьні ёсьць. Створаны ўмовы, што зайшоўшаму ва ўстанову селяніну пабеларуску адказваюць, а ў некаторых нават пабеларуску і запытваюць. Гэта ў параўнаньні нават з 1924-25 годам буйныя дасягненьні, якія дазваляюць сказаць, што мы са справай беларусізацыі ўстаноў пасьпяхова спраўляемся.

Але ці могуць нас гэтыя дасягненьні цалкам здаволіць? Ці можам мы на падставе гэтага зьліквідаваць нашыя акруговыя нацкамісіі і зьняць з бюджэту спэцыяльна вызначаныя для гэтае мэты асоб (на аднаму на округу)?

Не. Яшчэ ня створаны ўсе абставіны для таго, каб справу беларусізацыі ў вузкім сэнсе гэтага слова (мова) была адсунута на другі плян. Чаму? Таму, што шмат хто яшчэ і зараз у нашым апараце разглядае ўсю справу беларусізацыі, як «палітыку», як нешта часовае, што праз нейкі час адпадзе. Фармальна падчаліўшыся нашым пастановам, навярхоўна вывучыўшы мову, нашыя чыноўнікі ня хочуць вельмі гэтае мовы, ня хочуць удасканаліць свае веды так, каб яго спапраўды зразумеў беларускі селянін. Мы можам прывесьці сотні выпадкаў, калі беларускі селянін не разумее нашага чыноўніка, які гаворыць з ім пабеларуску, бо той увесь час, паглядаючы ў слоўнік, так і перакладае „ахмістрына сельскае гаспадаркі" (эканомка сельского хозяйства), «шлюбнае шкло» (бракованное стекло), «мастацкі перапынак цяжарнасьці» (аборт) і г. д. Гэтых фактаў можна было-б налічыць у сотні разоў больш. Ня можна здаволіцца паказнай працай, вынікамі на паперы.

Праўда, настаноў па гэтаму пытаньню ў нас зайвага шмат. У пастановах недахвату няма. Зараз справа ў іх выкананьні, у іх ажыцьцяўленьні, а тут у нас часам яшчэ ня ўсё ў парадку.

Возьмем хоць-бы пастанову аб тым, што ўсе, хто можа гаварыць пабеларуску, павінен абавязкова ў сваіх выступленьнях карыстацца гэтай мовай. А як на практыцы? Далёка ня так. Шмат хто і забыўся пра гэтую пастанову. Больш таго, мы мелі выпадкі, што прадстаўнікі нашых цэнтральных устаноў, якія даўно павінны былі беларусізавацца, выступаюць на вялікіх адчынёных сходах на расейскай мове. Мо' гэта для таго, каб паказаць, што яшчэ расейскую мову не забылі? Хутчэй, думаецца, таму, што яшчэ беларускую мову ня вывучылі. Ня трэба-ж шмат доказаў, што ў зьвязку з гэтым некаторыя, што ў сябе ў хаце гавораць пабеларуску, прыходзячы ва ўстанову прымушаны гаварыць парасейску, каб, як кажуць, «не ударить лицом в грязь», альбо каб ня вызначыцца сярод сваіх таварышоў і супрацоўнікаў.

Ня лепш абстаіць справа з ужываньнем беларускае мовы сярод працаўнікоў на [illegible]становах. Праўда, можна адзначыць, што паступова зьвяваюцца адносіны да беларускае мовы, як да мовы толькі ўстановы. Часам можна чуць, што беларуская мова ўжываецца ў прыватных гутарках ва ўстановах, галоўным чынам, сярод моладзі грамадзкіх, партыйных, камсамольскіх і савецкіх працаўнікоў, у некаторых выпадках нават небеларускай нацыянальнасьці. Але гэта яшчэ не агульнае зьявішча, гэта яшчэ толькі выпадкі, якія не дазваляюць нам рабіць вывад, што беларуская мова ўвайшла ў быт устаноў, нават тых, што ўжо беларусізаваны на 100 проц.

Пра беларусізацыю.

ПАСТАНОВА

ПРЭЗЫДЫУМУ ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТУ БССР

аб практычных мерапрыемствах па выкананьні пастановы Прэзыдыуму Савету Нацыянальнасьцяй ЦВК Саюзу ССР па дакладу Ураду БССР аб беларусізацыі.

Паводле пастановы Прэзыдыуму Савету Нацыянальнасьцяй Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР ад 7-га кастрычніка 1927 году па дакладу Ураду Беларускае ССР аб правядзеньні беларусізацыі, Прэзыдыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Беларускае ССР **ПАСТАНАЎЛЯЕ:**

1. Даручыць Народнаму Камісарыяту Асьветы:

а) Пашырыць выданьне масавай літаратуры і падручнікаў як на беларускай мове, гэтак і на мове іншых нацыянальнасьцяй, прыняць меры да зьніжэньня існуючых цэн на масавую літаратуру, рэкарыстоўваючы для гэтай мэты спэцыяльна адпускаемыя сродкі з рэспубліканскага бюджэту, а таксама тыя сродкі, якія будуць адпушчаны з агульна-саюзнага бюджэту.

б) Узмацніць работу па ліквідацыі няпісьменнасьці сярод дарослага насельніцтва, з якой мэтай пашырыць сетку пунктаў па ліквідацыі няпісьменнасьці, зьвярнуўшы асаблівую ўвагу на пашырэньне ініцыятывы ў гэтым напрамку т-ва «Прэч Няпісьменнасьць».

в) Сумесна з Інбелкультам паглыбіць работу па вывучэньні розных галін жыцьця Беларусі, а таксама павялічыць работу на беларусазнаўству сярод працоўнага насельніцтва.

г) Устанавіць кантроль за тым, каб канчатковая беларусізацыя вышэйшых навучальных устаноў і прафшкол была скончана ў тэрміны, вызначаныя ў пастанове ЦВК БССР „Аб практычных мерапрыемствах па правядзеньні нацыялітыкі", прынятай на 2-й Сэсіі ЦВК БССР VI скліканьня (Збор 3. і З. за 1924 г., № 11, арт. 108) і пастанове ЦВК і СНК БССР ад 17-га лістапада 1927 г. «Аб парадку беларусізацыі ўстаноў і арганізацый Гомельскай акругі» (Збор 3. і З. за 1927 г. № 46, арт. 245).

д) Арганізаваць плянавую падрыхтоўку навуковых працаўнікоў беларусоў як у вышэйшых навучальных установах БССР, гэтак і ў адпаведных навуковых установах іншых саюзных рэспублік, а таксама прыняць меры для прыцягненьня да працы ў вышэйшых навучальных установах БССР тых лепшых навуковых працаўнікоў-беларусоў, якія працуюць у іншых саюзных рэспубліках.

е) Пры прызначэньні навуковых працаўнікоў, а таксама пры высоўваньні іх на больш адказныя пасады, перавагу аддаваць тым асобам, якія пры наяўнасьці ідэалёгічнай блізасьці да рабочае клясы і належнай падрыхтаванасьці ведаюць беларускую мову і вылучаюць сябе на грамадзкай працы.

2. Даручыць Інстытуту Беларускае Культуры пашырыць падрыхтоўку беларускай навуковай тэрміналёгіі і распрацаваць праект спрашчэньня правапісу беларускае мовы.

3. Даручыць Камісіі ЦВК у тэрміновым парадку распрацаваць і ўнесьці на зацьверджаньне Прэзыдыуму ЦВК парадак і тэрмін правядзеньня беларусізацыі ўстаноў транспарту, а таксама цэнтралізаваных гаспадарчых устаноў.

4. Даручыць Народнаму Камісарыяту Юстыцыі і гаспадарчым органам БССР узмацніць работу па вылучэньні ў судовыя і гаспадарчыя органы на кіраўнічую работу рабочых і сялян-беларусоў.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. Чарвякоў.**

Сэкратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. Хацкевіч.**

2 лютага 1928 г.
г. Менск.

Постановление

ПРЕЗИДИУМА ЦЕНТРАЛЬНОГО ИСПОЛНИТЕЛЬНОГО КОМИТЕТА БССР

о практических мероприятиях по выполнению постановления Президиума Совета Национальностей ЦИК Союза ССР по докладу Правительства БССР о белорусизации.

На основании постановления Президиума Совета Национальностей Центрального Исполнительного Комитета Союза ССР от 7 октября 1927 года по докладу Правительства Белорусской ССР о проведении белорусизации, Президиум Центрального Исполнительного Комитета Белорусской ССР **ПОСТАНОВЛЯЕТ:**

1. Поручить Народному Комиссариату Просвещения:

а) Расширить издание массовой литературы и пособий как на белорусском языке, так и на языках других национальностей; принять меры к снижению существующих цен на массовую литературу, используя для этой цели специально отпускаемые средства из республиканского бюджета, а также те средства, которые будут отпущены из обще-союзного бюджета.

б) Усилить работу по ликвидации неграмотности среди взрослого населения, с каковой целью расширить сеть пунктов по ликвидации неграмотности, обратив особенное внимание на увеличение инициативы в этом направлении О-ва «Долой Неграмотность».

в) Совместно с Инбелкультом углубить работу по изучению разных отраслей жизни Белоруссии, а также увеличить работу по белоруссоведению среди трудового населения.

г) Установить контроль за тем, чтобы окончательная белоруссизация высших учебных заведений и профшкол была окончена в сроки, установленные в постановлении ЦИК БССР «О практических мероприятиях по проведению национ-политики», принятом на 2-й Сессии ЦИК БССР VI созыва (Собр. З. и Р. за 1924 г., № 11, стр. 108) и в постановлении ЦИК и СНК БССР от 17 ноября 1927 г. «О порядке белоруссизации учреждений и организаций Гомельская округа» (Собр. З. и Р. за 1927 г. № 46, стр. 245).

д) Организовать плановую подготовку научных работников белоруссов как в высших учебных заведениях БССР, так и в соответствующих учебных заведениях других союзных республик, а также принять меры к привлечению к работе в высших учебных заведениях БССР лучших научных работников-белоруссов, работающих в других союзных республиках.

е) При назначении научных работников, а также при выдвижении их на более ответственные посты, преимущество отдавать тем лицам, которые при наличии идеологической близости к рабочему классу и соответствующей подготовки, знают белорусский язык и проявляют себя на общественной работе.

2. Поручить Институту Белорусской Культуры ускорить подготовку белорусской научной терминологии и разработать проект упрощения правописания белорусского языка.

3. Поручить Нацкомиссии ЦИК в срочном порядке разработать и внести на утверждение Президиума ЦИК порядок и сроки проведения белоруссизации учреждений транспорта, а также централизованных хозяйственных учреждений.

4. Поручить Народному Комиссариату Юстиции и хозяйственным органам БССР усилить работу по выдвижению в судебные и хозяйственные органы на руководящую работу рабочих и крестьян-белоруссов.

Председатель Центрального Исполнительного Комитета БССР **А. Червяков.**

Секретарь Центрального Исполнительного Комитета БССР **А. Хацкевич.**

2 февраля 1928 г.
г. Минск.

Перад 10-ай гадавінай Чырвонай арміі.

Рыхтуемся да вялікага сьвята.

Камсамол і ТДА-Авіяхім праводзяць баявы агляд сваіх шэрагаў.

(Ліст з Воршы).

Да сьвяткаваньня 10-ігодзьдзя Чырвонай арміі ў Аршанскай акрузе вядзецца ўзмоцненая падрыхтоўка.

Арганізаваны дзьве юбілейныя камісіі: адна пры акружкоме КП(б)Б, другая—гарадзкая гарнізонная камісія.

Шырока разгорнута кампанія па падрыхтоўцы к сьвяткаваньню на мясцох сярод вясковага і местачковага насельніцтва. Пры райвыканкомах, райённых установах і прадпрыёмствах, пры сельсаветах арганізуюцца таксама юбілейныя камісіі па правядзеньню сьвята.

Па ўзгодненаму пляну акружовай і гарнізоннай камісіямі будзе праведзена як у горадзе, таксама і ў вёсцы, наступнае: будуць праводзіцца гутаркі, наладжваецца вечары ўспамінаў, даклады аб заснаваньні Чырвонай арміі, будуць шырока высьветлены задачы і мэты абароны краіны і ўдзелу ў ёй насельніцтва і г. д.

Сярод вясковага насельніцтва па ўсіх клюбах, хатах-чытальнях, чырвоных кутках будуць арганізаваны выставкі вайсковай літаратуры і дыяграм.

ТДА-Авіяхім праводзіць агляд сваіх шэрагаў і працы праз арганізацыю стралковых спаборніцтваў. Шырока будзе разгорнута вярбоўка ў шэрагі ТДА-Авіяхіму.

Камсамол арганізуе агляд балвой гатоўнасьці камсамольскіх арганізацый.

Сем'і чырвонаармейцаў, якія патрабуюць дзяржаўнай дапамогі, будуць па магчымасьці забясьпечаны. Таксама дамабілізаваныя чырвонаармейцы і камсклад будуць забясьпечвацца працай.

С.

Наш полк дапамагае беднаце.

(№ тэрміны, г. Чэрвень).

Вайсковыя служачыя палка зьяўляюцца шэфам над Грабінецкім с.-саветам. Побач з культурным абслугоўваньнем наш полк даў камітэту сялянскае ўзаемадапамогі веялку, аплачвае хату, навятую для правядзеньня працы сярод жанчын-делегатак і ў гэтым месяцы выяжджае палкавы-доктар для аказаньня дапамогі насельніцтву.

Для ўзмацненьня фонду Чэрвеньскага камітэту ўзаемадапамогі полк паставіў адзін кіно-сэанс, ад якога выручана і здадзена 89 руб.

Працоўнае насельніцтва вельмі даражыць і паважае працу, якая праводзіцца палком (вайсковую, палітычную, культурную) ў райенах свайго камплектаваньня і дапамагае ў яе правядзеньні.

Я.

ПРЫВІТАНЬНЕ

СТАРШЫНІ ЦВК УКРАІНЫ ТАВ. ПЯТРОЎСКАМУ.

ДАРАГІ РЫГОР ІВАНАВІЧ!

Прэзыдыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Беларускае Савецкае Рэспублікі шчыра вітае Вас з Вашым пяцідзесяцігодзьдзем.

Яшчэ ў юнацкія гады Вы пачалі прыймаць актыўны ўдзел у барацьбе за справу рабочае клясы і, такім чынам, Ваша жыцьцё можа служыць прыкладам адданасьці пралетарскай рэвалюцыі і барацьбы за камунізм.

Прэзыдыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР выказвае пажаданне, каб Вашы сілы, вопыт, энэргія і загартаванасьць яшчэ доўгі час служылі на карысьць працоўных.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А Чарвякоў.**

Сэкратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. Хацкевіч.**

Удзел „Чырвонага Крыжу" ў сьвяткаваньні

У правядзеньні сьвята 10-й гадавіны Чырвонай арміі ўсе арганізацыі і сябры беларускага т-ва Чырвонага Крыжу прымуць актыўны ўдзел. Гэта сьвята будзе праводзіцца т-вам над дзёвугам узмацненьня санітарнай абароназдольнасьці краіны, санітарнай вазвізацыі сяброў т-ва, і папулярызацыі задач Чырвонага Крыжу сярод чырвонаармейцаў і шырокіх колаў працоўнага насельніцтва. Дзеля гэтага будуць праведзены агульныя сходы сяброў т-ва, дзе будуць пастаўлены даклады аб ролі Чырвонага Крыжу ў час вайны і аб яго задачах у справе ўзмацненьня санітарнай абароназдольнасьці краіны. Гэтыя-ж даклады будуць пастаўлены на сходах чырвонаармейцаў, рабочых, сялян і служачых.

Беларускае т-ва Чырвонага Крыжу мяркуе таксама наладзіць агляд гурткоў першай дапамогі праз часопіс «Работніца і Сялянка», бюлетэнь ЦК. Лепшым гурткам і і лепшым карэспандэнтам будуць выдадзены прэміі.

У дні сьвяткаваньня 10-ігодзьдзя Чырвонай арміі адбудуцца ўрачыстыя выпускі, скончаўшых гурткі першай дапамогі. Гэтыя выпускі будуць праводзіцца сумесна з прадстаўнікамі Чырвонай арміі і іншых арганізацый.

Да сьвята таксама будзе прыстасавана арганізацыя новых санітарных дружын Чырвонага Крыжу, новых ячэек, гурткоў першай дапамогі і куткоў санітарнай асьветы.

Для азнаямленьня з бытам чырвонаармейцаў і ўстаноўленьня з апошнімі цесная сувязь, у перыяд сьвяткаваньня будуць высланы дэлегацыі гурткоў і дружын першай дапамогі ў вайсковыя часьці і кашары.

Апроч гэтага, для гурткоў і дружын Чырвонага Крыжу будуць арганізаваны сустрэчы з часьцямі Чырвонай арміі і ТДА—Авіяхіму выхады ў поле на практычныя заняткі, манэўры, інсцэніроўкі і г. д. Гурткі першай дапамогі і санітарныя дружыны прымуць таксама ўдзел у дэманстрацыях і парадах.

Сьвяткаваньне 10-ігодзьдзя Чырвонай арміі супадае з перавыбарчай кампаніяй візавых органаў Беларускага т-ва Чырвонага Крыжу. Вось чаму гэтыя кампаніі павінны будуць увязаны ў мэтах большага ўзмацненьня працоўных у шэрагі т-ва.

М. А—скі.

Чырвоная армія—школа сялянскай моладзі

(№ стралк. полк. гор. Чэрвень).

Усяго тры месяцы прайшло з таго часу, як Габрусь вымяніў шэрую вопратку, стаптаныя лапці на новую шынель, боты ды шлем з пяцікапоўкаю зьвяздой, а ніпрыемнаньки перажыў заваду шмат.

Ды і як тут інакш матэо быць?

Хай толькі прыдзе з дому ліст—няма горшага ліха Габрусю. Носіцца ён з ім, што кот з салам, ды рады мала. Да аднаго падыйдзе:

— Таварыш, мо пачытаеце мне ліст?

— Няма, таварыш, часу чытаць твае лісты, а падругое, трэба самому ўмець; у Чырвонай арміі няпісьменных быць не павінна.

Да другога, трэцяга,—усядзь адны адказы, усе ў адну дудку граюць. І пакуль не навалтуюць бедняга, датуль ніхто і ня возьмецца за ліст.

А калі і возьмецца хто, дык перш ваманіць, а пасьля ўсе насьмяюцца і толькі тады пачынаецца чытацца праўда.

Ды гэта-ж толькі прачытаць ліст; яшчэ горш бывае тады, калі Габрусь задумае адпісаць ліст дамоў. Тут кожны пасмяваецца: «А чаму ня вучыўся, чаму на ліквпункт не хадзіў». Усякую ўсячыну прыпомняць.

— Ну, хлопцы, даволі прыставаць—сам ведаю, што дрэнна. Запісаўся ў гурток няпісьменных і хутка буду сам пісаць, а пакуль што напішаце,—адгаворыцца бывала Габрусь.

Як дрэнна жылося Габрусю першы месяц—сказаць немагчыма, але патрохі справа зьмянялася к лепшаму.

Ужо на другі месяц жыцьця ў арміі Габрусь вдалеў зьвязаць літару з літарай і прасьлізваць на старонках лемантара:—„Чэрво... во-о-на-я армія—школа сялянскае... най мол.. ладзі".

Ну, а нэпер Габрусь зусім стаў вольным чалавекам: ён ужо нікога ня просіць: «напішэце, таварыш, прачытайце".

Ён ужо трэці канверт сваёй уласнай рукой адмаляваў, хоць літары і распаўзаюцца, як на драбіне: адна ўверх, другая ўніз, але імі Гарбусь больш цешыцца, як тымі лекамі, што пісалі таварышы.

У лепінскім кутку на вечарох Габрусь ужо не сядзіць ціханька, слухаючы, як таварышы чытаюць, не зайдросьціць і тым, хто піша ліст дамоў, бо ён ужо сам майстра на гэта.

Не дарма-ж наведваў гурток няпісьменнасьці пра увесь час.

Хто-небудзь гатоў падумаць, што Габрусь ужо больш і ня думае вучыцца, дык не. Прыйдзіце на заняткі агульна-адукацыйнага гуртка і там вы ўбачыце Габрусю: ён або складае лічбы, або разьвязвае задачы, або піша што-небудзь.

І нэпер, калі ў яго запытаецца хто:—„Як твае справы"? Габрусь з радасьцю адкажа:

— Самае галоўнае зрабіў: навучыўся пісаць трохі і чытаць, нэпер усюды і заўсёды буду мець кавалак хлеба.

А на апошніх палітычных заняткох палітграмотнік прама сказаў:

— Тав. Куніцкі, як віхань, хутка ўсіх перагоніць і ў справе вайсковай і ў палітычнай.

Відочка, не пагнуцца-ж яму ў хвасьце сваіх таварышоў, калі ён ужо стаў пісьменным хлопцам.

П. Ліхтаровіч.

Аб рэпэртуары да 10-цігодзьдзя.

У зьвязку з надыходам 10-цігодзьдзя Чырвонай арміі, пытаньне аб рэпэртуары ў адзнаку юбілею для нашых клюбаў, нардамоў і хат-чытальняў зьяўляецца надзвычайна важным. Бязумоўна, што той рэпэртуар, які да гэтага часу ставіўся нашымі клюбамі і хатамі-чытальнямі, мала задавальняў гледача. Трэба было хутка стварыць такі рэпэртуар, які адбіваўся-бы ґераічную барацьбу Чырвонай арміі і ў той жа самы час зьяўляў-б мастацкім паказам, захоплівў бы нашага гледача. На вялікі жаль, ны на сваёй беларускай мове к 10-цігодзьдзю на маем такога рэпэртуару, але затое на расейскай мове такі рэпэртуар масцца. П'есы: «Мятеж» Фурманава і Палівванава і «Разлом» Лаўрынёва пасьля апошняй перапрацоўкі і зьмен, лёгка могуць быць скастарыны на нашых клюбных сцэнах (аб бяштоўнасьці іх казаць ня прыходзіцца, п'есы якія з вялікім посьпехам ішлі ў Маскве і Ленінградзе).

Апрача іх выйшла з друку і паступіла ў продажу п'еса Жарава і Рэгеніна «Кто там идет» у 3-х дзеях, з песьнямі, жартамі і гульнямі. Твор напісан у стылю «Гротэско».

У вясковых хатах-чытальнях і нардамох магчыма скарыстаць спэц. зборнік „К юбилею Красной армии", дзе зьмешчана 7 невялічкіх твораў, на рознастайныя тэмы, пры чым у адзін вечар можна ставіць па некалькі нумароў. Напрыклад, «Десять лет Красной армии» і „Веселый подвох"—водэвіль з песьнямі і гульнямі на тэму аб задачах адпускніка ў вёсцы і г. д.

Такім чынам, к 10-цігодзьдзю Чырвонай арміі ў нас ёсьць добры рэпэртуар, які магчыма скарыстаць як на клюбнай, так і таксама і на вясковай сцэне, трэба толькі зараз жа пачаць падрыхтоўку.

І. Хоцька.

Маленькі фэльетон.

ХУТКАЯ РАЦЫЯНАЛІЗАЦЫЯ.

— Не, так нельга падыходзіць,—захваляваўся старшыня трэсту,—я разумею, што трэба скарачаць выдаткі, але нельга-ж ламаць апарат. Я зусім ня згодзен з таварышом з РСІ.

Таварыш з РСІ спакойна запрапанаваў:

— Давайце разам паглядзімо, дзе ў вас можна сьціснуцца, тагды і будзем гутарыць пра ломку апарату.

— Давайце, — пацісьнуў плячыма старшыня.

Намесьнік старшыні ўзяў сьпіс і пачаў чытаць:

— У фінаддзеле штат 114 чалавек: загадчык, 6 галоўных бухгальтараў, 15 пакоцэнікаў галоўных бухгальтараў, 38 загадчыкаў часткамі і аддзяленьнямі, 24 сакратары, 16 дзелаводаў, 11 рахункаводаў, скарбнік і 2 кур'еры. Скараціць нічога нельга.

Таварыш з РСІ ўважліва глянуў на намесьніка старшыні:

— Ніяк нельга? А калі аб'яднаць некаторыя часткі і аддзяленьні, дык як загадчыкаў зьменшыцца?

Намесьнік старшыні кіўнуў галавою.

— Значыць,—ня сунімаўся таварыш з РСІ,—трэба пераглядзець працу фінаддзелу і рацыяналізаваць яе.

З месца ўскочыў загадчык фінансавым аддзелам:

— Вы гаворыце аб працы фінаддзелу, ня ведаючы яе. Я пратэстую. Я лічу, што пры сучасных нашых зваротах ні пра якое скарачэньне штатаў у маім аддзеле і гутаркі быць ня можа. Апроч таго, утрымваньне штату фінаддзелу абыходзіцца нам досыць такі танна, глупства, некалькі тысяч рублёў у месяц. Я прапаную перайсьці да іншых аддзелаў.

Старшыня кіўнуў галавою. Намесьнік старшыні прачытаў далей:

— Арганізацыйны аддзел. Штат 82 чал.: 26 інструктароў на 2 на акругу, фінансавая частка 12 чал., скарбнік, рахунковая частка і кур'ер.

— Проста не хапае,—разьвёў рукамі загадчык арганізацыйным аддзелам,—я і так хацеў прасіць аб павялічэньні штатаў у зьвязку...

— Як вам ня сорам,—перапыніў яго старшыня,—дадзена дырэктыва аб скарачэньні, а вы думаеце аб павялічэньні. Трэба выконваць дырэктывы, а вы—раздуваць штат. Будзьце здаволены, што вам пакідаюць ваш ранейшы штат. Таварыш намесьнік, чытайце далей.

— Загатоўчы аддзел, —чытаў далей намесьнік старшыні, —зьяўляецца нашым аспоўным аддзелам; ён налічвае 242 чал., у тым ліку фінансавая частка, рахункаводы, скарбнікі, агенты для даручэньняў і 2 кур'еры. Я думаю...

— Скараціць загатоўчы аддзел,—заявіў намесьнік загадчыка загатоўчага аддзелу,—значыць сарваць нашы загатоўкі сыравіны. А сарваць загатоўкі, значыць сарваць плян працы прамысловасьці і ў выніку сарваць індустрыялізацыю краіны. Я спадзяюся, што РСІ ня мае на мэце зрыву індустрыялізацыі,—з прыемнаю ўхвылькаю пажартаваў намесьнік загадчыка.

Таварыш з РСІ паляпаў пальцам па партфэлю і сур'ёзна зазначыў:

— Мы ня зрываем, а вось нехта другі зрывае. Інакш кажучы,—разьлаваўся таварыш з РСІ,—будзеце скарачацца ці не?

Старшыня зрабіў суровы выгляд:

— Дырэктыву ўраду выканаем. Канкрэтна прапаную: скараціць на ўсіх аддзелах 50 проц. кур'ераў. Мы гатовы на ахвяры. На з'эканомленыя 115 рублёў у месяц пабудуем лішні завод. Хто проці? Адназгодна.

Таварыш з РСІ ўстаў, узяў партфэль і заявіў:

— Дык вось, я выслухаў ваш погляд. На чарговым пасяджэньні калегіі РСІ будзе абмяркована пытаньне аб залучэньні вашых аддзелаў і пад'аддзелаў, у выніку чаго давядзецца скараціць ня толькі кур'ераў, але галоўным чынам, ня менш паловы прысутных тут на пасяджэньні адказных працаўнікоў. Бывайце здаровы.

— Таварыш з РСІ, таварыш... ды мы... ды дырэктыва... Ня слухае... Пайшоў...

На другі дзень была пасланa паперка за подпісам старшыні, у якой паведамлялася ў РСІ, што дзякуючы праведзенай за ўчарашні дзень рацыяналізацыі ўстановы, удасца скараціць 30 пр. штату і 31,78 пр. выдаткаў. У паперцы зазначалася, што памянёная рацыяналізацыя была праведзена на ініцыятыве і пры самым актыўным удзеле ўсіх адказных працаўнікоў установы, прасякнутых шчырым жаданьнем дапамагчы справе індустрыялізацыі краіны.

П. Б.

Спажывецкая каапэрацыя ў вёсцы.

Чаму Хацкевіч зноў хацеў быць каапэратарам.

Ня так даўно здывалася абнаўленьне складу праўленьня Старасельскае каапэрацыі. Стары старшыня пайшоў «на адпачынак». Цяжка было разлучацца з каапэрацыяй гр-ну Хацкевічу.

Затрачана было шмат энэргіі і сіл і Хацкевічам, каб папасьці зноў на яму «любімую» пасаду, але справа ня клеілася. Ён ішоў на ўсе ўступкі; даваў пяць рублёў скідкі са сваёй пэнсіі, але нічога ня ўплывала на сяльян. Ужываў усялякія хітрасьці, зьбіраў нікому невядомы сход упаўнаважаных—сяброў і стараўся правесьці сход у сваю карысьць, але зіркае вока старшыні сельсавету дапільнавала гэту справу. Што цягнула гр. Хацкевіча зноў на пасаду старшыні? За час яго працы ў каапэрацыі, як унутраны, так і знадворны выгляд яго гаспадаркі значна палепшыўся. Трэба думаць, што гр. Хацкевіч забясьпечаны надоўга лепшымі таварамі, каторыя трымалі роўны шлях на квазэру, а не ў каапэрацыю. Калі-ж справу трэба было аформіць, дык ён саваў накладныя для подпісу прыказчыку гр. Пуймацу, гаворачы:

— Ты падпішы, а тавар лічы за мной.

Такім чынам, спажывецкая каапэрацыя перажывала цяжкія моманты і з прыбытку пераходзіла на недабор.

Нажадана было-б, каб туды заглянула рэвізійная камісія і вынікі апошняй былі вядомы.

Старасельскі.

Заслаўскі р., Меншчына.

На 10-хрублёвы пай.

21 студзеня ў нашым сяле адбыўся пасяджэньне актыву, на якім ставілася пытаньне аб павялічэньні паю да 10 руб.

Інструктар райсаюзу т. Чэрняк растлумачыў прычыны павялічэньня паю і ўсе хвалюючыя наш актыў пытаньні. Актыў вынес пастанову перайсьці на 10-хрублёвы пай, растлумачыўшы насельніцтву прычыны пераходу на 10-хрублёвы пай.

П-шчык.

В. Прысна, Гомельшчына.

Крама на замку.

У вёсцы Багданавічах ёсьць аддзяленьне каапэратыву, загадчыкам якога зьяўляецца селянін гэтай-жа вёскі, пехта Міхась Сарафімовіч. Каля каапэратыву заўсёды стаіць чарга сялян. Чарга тут зьбіраецца не таму, што шмат пакупцоў, а таму, што ніколі няма загадчыка ў каапэратыве. Сяляне пастаяць каля сьцен каапэратыву і разыходзяцца дамоў без нічога.

Цяпер сяляне, каб ня траціць марна часу, езьдзяць у мястэчка Карму за дзесяткі вёрст за таварамі, ня гледзячы на тое, што ў сваёй вёсцы ёсьць каапэратыў.

Адваншы.

Кармянскі раён, Магілеўшчына.

Няма давер'я—ня можа быць і працы...

Як паведамлялася ўжо ў друку, у Шацкай спажывецкай каапэрацыі ёсьць растраты на 2000 руб. Як бачыце, сума ня зусім маленькая і на яе трэба зьвярнуць увагу, таму, што гэтая растрата вельмі падарвала як гандаль нашае каапэрацыі, таксама і аўтарытэт яе ў вачох насельніцтва.

За мінулы год мы зьвялліся сьведкамі цэлага шэрагу дробных растратаў як у чайнай каапэрацыі, так і ў яе крамах № 2 і № 4, але з той прычыны, што праўленьнем каапэрацыі, а таксама і рэвізкамісіяй яе былі прыняты ў свой час належныя захады да ліквідаваньня гэтае ненармальнасьці: ня былі адсунуты ад працы растратчыкі,—справа каапэрацыі ня толькі не валяцілася, але, наадварот, загартвалася з кожным часам. Апрача таго, сярод членаў праўленьня каапэрацыі распачалася «грызьня», што таксама вельмі шкодна адбівалася на працы т-ва.

З прычыны неладоў сярод членаў праўленьня, апошнія, можна сказаць, не зьвярталі належнае ўвагі на працу ў крамах т-ва, а ў выніку нядбайных адносін пачаўся недахват у крамах т-ва патрэбных насельніцтву тавараў. Наўкола каапэрацыі сталі распаўсюджвацца розныя чуткі, што ў самым корані падарвала аўтарытэт праўленьня, і калі распачалася кампанія па ўцягненьню насельніцтва ў шэрагі сяброў каапэрацыі, то яна дала вельмі незначныя вынікі.

Крамныя камісіі пры крамах т-ва бязьдзейнічалі ўвесь час, бо праўленьне, занятае «грызьнёй», не зварочала на іх працу ніякае ўвагі. Усе чакалі перавыбараў праўленьня, каб на справе даведацца аб сапраўдным становішчы т-ва.

Распачалася перадвыбарная справаздачная кампанія каапэрацыі, але насельніцтва нічога тут не даведалася, таму што за «неадрыхтаванасьцю» рэвізкамісіі, справаздачы яе ня было ў найшчыкі на пунктах атрымлівалі ад праўленьня толькі сухія лічбы аб працы без пацьверджаньня іх рэвізійнай камісіяй. Вось чаму найшчыкі на справаздачы праўленьня не маглі даць належнага наказу ў далейшай працы каапэрацыі—ні праўленьню, ні сваім упаўнаважаным, а таму і перавыбары праўленьня, можна сказаць, вылі куртатыя... Апрача таго, у самы дзень перавыбараў праўленьня з некаторых вёсак упаўнаважаных ад найшчыкаў на перавыбарах зусім ня было па прычыне вялікай завірухі ў гэты дзень, але перавыбары праўленьня ўсё-ж такі адбыліся.

У склад новага праўленьня ўвайшлі ўсе старыя члены праўленьня, за выключэньнем старшыні праўленьня с. Скорабагатага, на месца якога давыбралі новага сябра.

Паўстае цяпер пытаньне ў найшчыкаў: няўжо адзін толькі старшыня праўленьня Скорабагаты вінаваты ў растраце 2000 р. у т-ве?.. На мой погляд вінаватымі тут трэба лічыць усё праўленьне бяўшае і разам рэвізкамісію. Патрэбна прабіць вазова перавыбары праўленьня і ўсіх старых с.с. праўленьня разам са старымі членамі рэвізкамісіі жмтлою вымесьці з каапэрацыі і прыцягнуць іх усіх да адказнасьці, толькі тады падымецца аўтарытэт каапэрацыі ў вачох насельніцтва. Існуючому-ж складу праўленьня каапэрацыі давер'я з боку насельніцтва няма і ня можа быць.

Пайшчык.

Хатлянскі сельсавет, Вузьдзенскага району, Меншчына.

„Прывязі белку—атрымаеш тавар".

У Зацекляскім с-с. у 10 гадавіну Кастрычніковай рэвалюцыі была адчынена крама Лепельскага спажывецкага таварыства. І да гэтага часу па с-с., які налічвае 307 гаспадарак каапэраванa каля 58 гаспадароў, што складае 17 проц. Усё гэта добра, але справа кепска з тым, што Лепельскае т-ва калі адпускае тавар для Зацекляскай крамы, то добры тавар, як сукно, мултан і інш., адпускае на той пушніне якую загатовіць крама. Былі выпадкі, калі старшыня праўленьня Лепельскага т-ва Кавальчук казаў: «сукна не дано, бо ня прывёз пушніны і ў дальнейшы час будзем адпускаць па пушніну». Але каб хто запытаўся ў т. Кавальчука, чым крама вінавата, калі пляўнічыя не нясуць пушніну у краму, а ў саюз пляўнічых. Няўжо найшчыкі вінаваты, што кожны пляўнічы згодна статуту саюзу пляўнічых нясе пушніну ў саюз. Няўжо Лепельскае т-ва «мае дырэктывы адпускаць тавар пад пушніну».

Пайшчын.

Лепельскі р., Полаччына

ПАЗЫКА ЎЗМАЦНЕНЬНЯ СЯЛЯНСКАЕ ГАСПАДАРКІ

Сялянства ахвотна купляе пазыку

(Ліст з Бабруйску).

Асаблівую актыўнасьць у справе распаўсюджваньня пазыкі выяўляюць камсамольскія арганізацыі. Шэраг райёнаў абвясьцілі конкурсы на лепшага камсамольца-распаўсюджвацеля пазыкі.

Праца на растлумачаньні важнасьці пазыкі пастаўлена добра. Яна ахоплівае самыя глухія куткі Бабруйшчыны.

Весткі, якія ідуць з вёсак, гавораць аб тым, што падрыхтоўчая праца не прапала марна, што пазыка шырока распаўсюджваецца сярод бабруйскага сялянства. Застрольшчыкамі—першымі пакупцамі пазыкі на вёсцы зьяўляецца беднота і вясковы актыў. На яго прыкладу ідзе і ўся вёска.

Некалькі прыкладаў з вёскі паказваюць, як ідзе справа распаўсюджваньня пазыкі.

Так, у першы-ж дзень, як толькі прыбылі аблігацыі пазыкі ў в. Каротковічы (Жлобінскі райён), было прададзена іх на 140 рублёў.

Беднота Берасьвёўскага сельсавету заявіла, што выйгрышы, якія выпадуць на аблігацыі, павінны пайсьці ў фонд узмацненьня сельскай гаспадаркі.

Сяляне вёскі Васвічы і Бацэвічы, Клічаўскага райёну, адразу падпісаліся на 577 рублёў. Амаль кожны з іх падпісаўся на 20-25 руб. Сяляне вёскі Усохі, таго-ж сельсавету, з прычыны адсутнасьці сродкаў, пастанавілі: узяць на распрацоўку ў Лесбел дзялянку лесу і на зароблены грошы закупіць аблігацыі пазыкі.

Некаторыя сяляне падпісваюцца калектыўна на пазыку. Так, усе сяляне пасёлку Дзеднае, Бабруйскага райёну, калектыўна падпісаліся на 50 рублёў.

Камсамольскія ячэйкі актыўна праводзяць працу на рэалізацыі пазыкі. Некаторыя з іх здолелі рэалізаваць ужо пазыкі на паўтысячы рублёў.

Прыкладаў такіх можна прывесьці безьліч. Усе яны сьведчаць аб тым, што бабруйская вёска раскачалася, што пазыка шпаркімі крокамі пойдзе ў сялянскія масы.

А. Дамброўскі.

Па БССР рэалізавана сялянскай пазыкі на 81375 руб.

Паводле даных на 1-га лютага па ўсёй БССР рэалізавана аблігацый пазыкі ўзмацненьня сялянскай гаспадаркі на 81.375 руб. З гэтай сумы рэалізавана выключна ў сельскіх мясцовасьцях 69.619 руб. Першае месца па рэалізацыі пазыкі займаюць Мазырская, Менская і Бабруйская акруга. Пакуль што слаба стаіць справа з рэалізацыяй пазыкі ў Магілеўскай, Полацкай і Віцебскай акругах.

ВІЦЕБСК, 7-II (па тэлеграфу). Па вестках на 1-га лютага ў Віцебскай акрузе рэалізавана сялянскай пазыкі на 5.800 руб., з іх на 5.100 руб. у сельскіх мясцовасьцях.

Узяліся распаўсюдзіць на 50.000 руб.

(Па тэлефону ад ул. кар-та).

ВОРША, 7-II. На нарадзе Горацкім прафактыве, дзе прысутнічала 40 чалавек актыўных прафэсыянальных працаўнікоў, разгледжана пытаньне аб рэарганізацыі пазыкі ўзмацненьня сялянскае гаспадаркі.

Адназгодна пастаноўлена распаўсюдзіць па саюзах аблігацыі пазыкі на 50.000 руб.

Пастанова ажыцьцяўляецца.

Вечар пісьменьніка і чытача.

6 лютага ў памяшканьні Дому Асьветы аб'яднаньнем паэтаў і пісьменьнікаў «Полымя» быў наладжан вялікі дыспут на тэму: Пісьменьнік і чытач.

Перапоўненая заля з зацікаўленасьцю слухала даклад-уступнае слова Цішні Гартнага.

Пытаньне аб вывучэньні чытача да гэтага часу ў нас ня вывучана,—казка Цішка Гартны.

Першую спробу ў нас на Беларусі мы робім сёньня. Да гэтага часу рэдакцыя часопісі «Полымя» прымала захады вывучыць чытабельнасьць беларускіх кніжок па бібліятэках. А сёньня самае галоўнае,—каб выказаўся чытач. Што ён чытае з беларускай літаратуры, што любіць, чаго патрабуе ад пісьменьніка.

Толькі цяпер, калі беларуская культура шпаркім тэмпам захапляе шырокія масы, мы ставім пытаньне аб вывучэньні чытача. У нашаніўскі перыяд чытач быў ня сталы, не аформлены, часамі выпадковы. Цяпер мы маем нешта акрэсьленае, але ня вывучанае.

У нас, на мой погляд, асноўная маса чытача складаецца, папершае, з настаўніцтва, затым ідуць беларускія культурныя працаўнікі, навуковыя, газэтныя. Студэнцтва і нучнёўства таксама чытае нашу кніжку.

Якую-ж кніжку чытае наш чытач? Ён патрабуе з бібліятэкі тоўстую кніжку—каб было што чытаць. Бязумоўна, настраёвасьць зьместу адыгрывае вялікую ролю ў чытабельнасьці кніжкі.

Бязумоўна, што падручнікі разыходзяцца ў большым ліку. Тыраж нашай мастацкай літаратуры—прыблізна 3000 экземпляраў і гэтыя 3000 экземпляраў раз

Сводка

ПАСТУПЛЕНЬНЯ С.-Г. ПАДАТКУ ЗА ЧАС З ПАЧАТКУ КАМПАНІІ ДА 1-ГА ЛЮТАГА 1928 Г.

АКРУГІ.	ПАСТУНІЛА: Акл.	Нядоім.	Пені.	Усяго.	Проц. выпаўненьня гад. задан.
Мазырская	540.122	3.626	4 503	548.251	90,9
Бабруйская	1.272.120	17.790	12.280	1.302.190	88,9
Полацкая	474.969	4 279	4.897	484.145	86,8
Віцебская	814·810	8.576	8.781	832.167	86,7
Магілеўская	1.202.233	17.289	12.608	1.232.130	85,1
Аршанская	818.492	13.071	9.620	841.183	85.0
Менская	1.337.008	22.376	23.165	1.382.549	81,7
Гомельская	830.093	14.318	11.738	856.149	80,9
Агулам па БССР	7.289.847	101.325	87.592	7.478.764	85,2

У САВЕЦЕ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР.

(Пасяджэньне 1 лютага г. г.)

На гэтым пасяджэньні разам з іншымі былі разгледжаны наступныя важнейшыя пытаньні.

АБ ВЫКАНАНЬНІ ПЛЯНУ ЗАВОЗУ У БССР ПРАМТАВАРАЎ.

Выслухаўшы даклад НК Гандлю БССР аб завозе ў БССР прамысловых тавараў за 1-ы квартал і аб перспэктывах забесьпячэньня на 2-гі квартал 1927-28 г., Савет Народных Камісараў пастанавіў прасіць Савет Працы і Абароны зрабіць паказаньні НК Гандлю СССР на патрэбнасьць павялічэньня завозу ў БССР прамысловых тавараў і павялічэньць спэцыяльны фонд тавараў для забясьпечаньня ільнаводных райёнаў, а таксама скураных тавараў для пашырэньня скураных загатовак і каб завоз у БССР дэфіцытных тавараў рабіўся раўнамерна на кожны месяц.

Белкаапсаюзу і Белсельсаюзу запрапанавана прыняць меры да поўнага задаваленьня рынку таварамі, якія ёсьць у вытарчальным ліку, і да ўтварэньня належных пераходзячых запасаў на мясцох, якія гарантавалі бесперабойнае забесьпячэньне. НК Гандлю і ВСНГ запрапанавана працыць за тым, каб максымальны лік працыцы беларускай прамысловасьці быў скаштаны на патрэбы беларускага рынку, а таксама падаць у Эканамічную Нараду прапановы аб вытворчасьці і павялічэньні забесьпячэньня сялянскага рынку саматужна-прамысловым таварам.

АБ АРГАНІЗАЦЫЙНЫХ ФОРМАХ БРОВАРНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЬЦІ.

Разглядзеўшы ўпесьпе Дзяржплянам пытаньне аб арганізацыйных формах броварнай прамысловасьці, СНК пастанавіў паінуць у БССР часова, да выяўленьня далейшых перспэктыў разьвіцьця броварнай прамысловасьці, абедзьве арганізацыі—Беларускі Сельска-Гаспадарчы Трэст і Беларускае Кіраўніцтва Дзяржаўнай Сьпірытусовай Мананоліі. У веданьне Белсельтрэсту перадаюцца ўсе browары, якія знаходзяцца на тэрыторыі савецкіх гаспадарак, а ўсе іншыя browары пакідаюцца ў веданьні Беларускага Кіраўніцтва Дзяржаўнай Сьпірытусавай Мананоліі. СНК прызнаў патрэбным узьвяць перад органамі СССР пытаньне аб перадачы Беларускаму Кіраўніцтву Дзяржаўнай Сьпірытусовай Мананоліі вытворчых функцый Дзяржаўнай Сьпірытусовай Мананоліі СССР.

АБ ПРАЦОЎНАЙ І ТРАНСПАРТНАЙ ПАВІННАСЬЦІ.

СНК прыняў распрацаваны КЗН пры СНК БССР праект палажэньня аб нарадзе прыцягненьня насяленьня да працоўнай і транспартнай павіннасьці. Паводле гэтага палажэньня прыцягненьне насяленьня да працоўнай і транспартнай павіннасьці дазваляецца толькі для змаганьня з надзвычайнымі нішчасьцямі, якія ня могуць быць выкананы сродкамі адведных дзяржаўных і грамадзкіх органаў, а таксама для дапамогі Чырвонай арміі у часе мабілізацыі. У выпадках навальных нішчатыя насяленьне можа прыцягвацца да працоўнай і транспартнай павіннасьці толькі для ліквідацыі і ліквідацыі здарыўшыхся нішчасьцяў. Прыцягненьне насяленьня да гэтай павіннасьці для перасьцярогі ад навальных нішчасьцяў дазваляецца ў выключных выпадках, калі работы па перасьцярозе ад нішчасьця ня могуць быць выкананы вольнаймаю рабочаю і транспартнаю сілаю і толькі пры ўмове, што невыкананьне гэтых работ у тэрміновым парадку пагражае катастрафічнымі вынікамі. Да працоўнай і транспартнай павіннасьці ня прыцягваюцца асобы, прадугледжаныя арт арт. 12 і 13 Кодэксу Законаў аб Працы.

Работы, праведзеныя ў парадку працоўнай і транспартнай павіннасьці, аплачваюцца тым органам, для якога яны беспасрэдна праводзіліся. Нормы аплаты гэтых работ устанаўляюцца НК Працы па ўзгадненьні з ЦСПСБ і зацьвярджаюцца Эканамічнаю Нарадаю пры СНК БССР. Прыцягваць да работ, прадугледжаных гэтым палажэньнем маюць права мясцовыя саветы і акруговыя і раённыя выканаўчыя камітэты. Пазьбаўленьне асоб, якія прыцягваюцца да працоўнай і транспартнай павіннасьці, у вызначанае месца і час, а таксама адмаўленьне ад выкананьня павіннасьці караецца ў крымінальным парадку.

АБ НАЦЫЯНАЛІЗАВАНЫХ І МУНІЦЫПАЛІЗАВАНЫХ БУДЫНКАХ.

З мэтаю вызначэньня і ўрэгуляваньня праў, якія належаць цэнтральным і мясцовым органам улады на нацыяналізаваныя і муніцыпалізаваныя будынкі, СНК прыняў пастанову, паводле якой мясцовыя органы ўлады ў райёнах камплектаваньня тэрытарыяльных войск павінны праводзіць наступныя работы: у галіне дапамогі арганізацыі тэрытарыяльных войск, у галіне народнай асьветы, аховы здароўя, ветэрынарыі, а таксама работы, якія павінны праводзіць акруговыя выканаўчыя камітэты.

Гэтаю пастановаю дакладна пералічаюцца ўсе віды работ, якія павінны праводзіць мясцовыя органы ўлады на кожнай з гэтых галін.

ПРА ПЕРАДАЧУ БЕЛСЕЛЬТРЭСТУ ПРЫПІСНЫХ САВЕЦКІХ ГАСПАДАРАК.

На гэтым пасяджэньні Саветам Народных Камісараў вырашана пытаньне пра перадачу Бельсельтрэсту прыпісных савецкіх гаспадарак і тахнічных прадпрыемстваў, якія знаходзяцца на тэрыторыі савецкіх гаспадарак.

Паводле пастаноў СНК у веданьне Белсельтрэсту перадаецца шэраг броваraў, якія знаходзяцца ў трэстыраваных савецкіх гаспадарках і гаспадарча з імі зьвязаных, шэраг савецкіх гаспадарак мясцовага значэньня, якія знаходзяцца ў веданьні раённых выканаўчых камітэтаў і эксплёатуюцца Беларускім Кіраўніцтвам Дзяржаўнай Сьпірытусовай Мананоліі, а таксама шэраг савецкіх гаспадарак, якія знаходзяцца ў веданьні іншых дзяржаўных органаў. НК Земляробства даручана пераглядзець сьпіс савецкіх гаспадарак, якія знаходзяцца ў веданьні навучальных устаноў і НК Унутраных Спраў, праверыць мэтазгоднасьць эксплёатацыі ўсіх гэтых гаспадарак з мэтаю ўстанаўленьня, якія з гэтых гаспадарак могуць быць перададзены Белсельтрэсту.

Перадача савецкіх гаспадарак Белсельтрэсту павінна быць зроблена з такім разьлікам, каб вясеньнюю пасеўную кампанію 1928 г. праводзіў Белсельтрэст. НК Земляробства і РСІ запрапанавана распрацаваць пытаньне аб арганізацыйнай структуры кіраўніцтва савецкімі гаспадаркамі.

Хроніка.

У ЦС Осо-Авіяхіму БССР.

Падрыхтоўка да сьвяткаваньня 10-цігодзьдзя Чырвонай арміі.

Цэнтральны савет Осо-Авіяхіму БССР даў указаньні акруговым саветам прыступіць да падрыхтоўкі сьвяткаваньня 10-цігодзьдзя Чырвонай арміі. У часе падрыхтоўкі неабходна склікаць нарады актыву, на якіх належыць прапрацаваць плян сьвяткаваньня і даць канкрэтныя ўказаньні ячэйкам.

Навуковыя працаўнікі—на працу ў Осо-Авіяхім.

Віцебскі акруговы савет Осо-Авіяхіму зьвярнуўся да навуковых працаўнікоў Віцебску, каб апошнія прынялі ўдзел у навукова-дасьледчай сэкцыі Осо-Авіяхіму. Ужо адбылася першая арганізацыйная нарада, на якой выбрана бюро навукова-дасьледчай сэкцыі.

Рэвізія фінансава-матар'яльнай дзейнасьці Беларускага Осо-Авіяхіму.

Рэвізійная камісія Осо-Авіяхіму БССР правяла рэвізію фінансава-матар'яльнай дзейнасьці Беларускага Осо-Авіяхіму. Камісія зьвярнула ўвагу на несвоечасовую і неакуратную прысылку фінансавых матар'ялаў акруговымі саветамі ў ЦС Осо-Авіяхіму БССР.

У І-м беларускім дзяржаўным тэатры.

Новыя пастаноўкі.

БДТ І, які зараз працуе ў Віцебску, закончыў п'есу „Чаму замоўк гармонік"—Рамановіча; адноўлены музычныя п'есы „Мешчанін у шляхецтве" і „Машэка". Рыхтуецца да пастаноўкі п'еса Зорава „Імя ім легіён"; мае быць пастаўлена п'еса Быль-Белапаркоўскага „Месяц зьлева".

Канец сэзону тэатр мае закончыць камедыяй Грамыкі.

Бліжэй да мас.

У пачатку сакавіка тэатр мае выехаць у Магілеў, дзе будзе працаваць каля 2-х месяцаў.

Перад гэтым тэатр зробіць некалькі пастановак у Полацку. У пачатку мая тэатр наладзіць некалькі спэктакляў у Воршы і, урэшце, сэзон будзе закончан у Менску.

Ад'езд тав. Хацкевіча ў Маскву.

6-га лютага выехаў у Маскву па службовых справах сэкратар ЦВК БССР тав. Хацкевіч.

Павялічэньне сроднаў на дашкольныя ўстановы.

У БССР зараз ёсьць 148 дзіцячых пляновак, 62 сады і 23 дзіцячых ачагоў. У бягучым апэрацыйным годзе бюджэт на ўтрыманьне гэтых дашкольных устаноў павялічан на 23 проц.

Падрыхтоўка да выстаўкі краязнаўчых зарысовак.

ЦБ Краязнаўства чынна рыхтуецца да выстаўкі краязнаўчых фатаграфій і зарысовак. Удзел у выстаўцы прымаюць дзяржаўныя інстытуцыі, краязнаўчыя арганізацыі, аб'яднаньні фатографаў і мастакоў, аматары, калекцыянэры і інш.

Зарысоўкі і фатаграфіі прымаюцца да 10-га красавіка. Перасылка іх у ЦБК і назад—бясплатная.

Выстаўка костак жывёлін ледавіковага пэрыяду.

Учора ў канфэрэнц. залі ІБК адчынілася выстаўка костак жывёлін ледавіковага пэрыяду (палеаліту).

Тут сабрана шмат костак мамонта, пераважна маладога, бізона, лася і інш. Выстаўка будзе адчынена цэлы тыдзень.

Рост паліграфічнай вытворчасьці.

За мінулы год у БССР было выпушчана 652 кнігі, з агульным тыражом у 1785015 экземпляраў. З гэтай колькасьці кніг на беларускай мове выдадзена—389, на расейскай—206, на яўрэйскай—41 і на польскай—16. Трэба адзначыць, што ў 1927 г у БССР было выпушчана на 50 проц. больш кніг, чым у 1926 г.

Работніцы—на больш кваліфікаваную працу.

За апошні час у БССР пераведзена на больш кваліфікаваную працу і павышэньне разраду 225 работніц.

Зараз камісія па жаночай працы пры Нар. Кам. Працы БССР праводзіць абсьледаваньне, як выпаўняюцца дырэктывы на высоўваньні жанчын на больш кваліфікаваную працу.

Рэалізацыя прадукцыі беларускай прамысловасьці.

Маскоўская кантора Белпайгандлю прыступіла да рэалізацыі прадукцыі беларускай прамысловасьці. У бягучым годзе кантора прадугледжвае рэалізаваць прадукцыю Гомельскай абутковай фабрыкі—на 100000 руб. і розныя вырабы „Палесдруку" на 60000 руб.

Пабудова сушыльнага заводу.

Рэспубліканскім інжэнерам і інспэктарыятам працы ўжо зацьверджан праект пабудовы ў савецкай гаспадарцы Забалацьце, Аршанскай акругі, буйнага сушыльнага заводу. Ужо прыступлена да загатоўкі будаўнічага матар'ялу. Да сэзону сушкі фруктаў гэты завод будзе поўнасьцю абсталёван.

Колькі будзе завезена мінэральнага ўгнаеньня.

У 2-м квартале 1927-28 апэрацыйнага году беларускае аддзяленьне Цэнтраземскладу мае атрымаць 1200 тон супэрфасфату і 900 тон фасфарытнай муки. Гэта мінэральнае ўгнаеньне пойдзе на забесьпячэньне сельскіх гаспадарак у часе вясеньняй пасяўной кампаніі.

Дастаўка пасылак на кватэры.

З 1 лютага, згодна пастановы Менскай паштова-тэлеграфнай канторы, усе пасылкі вагой да 35 кгр. і вартасьцю да 600 руб. будуць дастаўляцца на кватэры. Гэта мерапрыемства дасьць магчымасьць пазбавіцца ад зайвай чаргі пры атрыманьні пасылак.

Вынікі археолёгічнай экспэдыцыі ў в. Бэрдыж.

На гэтых днях у ІБК былі прадэманстраваны экспанаты археолёгічнай экспэдыцыі ІБК каля в. Бэрдыж, Чачэрскага р., Гомельскай акругі. Археолёгам Палікарповічам і палеонталёгам Громавым (супрацоўнік Акадэміі Навук СССР) былі зроблены даклады аб вынніках працы ў гэтай галіне.

Культура, знойдзеная пры раскопках, адносіцца да ледавіковага пэрыяду, калі фаўна і расьлінны сьвет рэзка адрозьніваліся ад сучаснай, і якая ў археолёгіі посіць назву палеоліта.

На Беларусі сьляды такой культуры да апошняга часу ня былі вядомы. Першае знаходжаньне (стаянкі) палеолітнай культуры выяўлена ў 1926 г. К. М. Палікарповічам. Пробныя раскопкі 1926 г. устанавілі, што ў гэтым месцы (каля в. Бэрдыж) знаходзяцца пэўныя сьляды палеолітнай культуры (крамнёвыя прылады, сьляды ўжываньня агню і інш.), дзе таксама была знойдзена вялікая колькасьць костак вымёршых жывёлін ледавіковага пэрыяду—мамонта, каня, мядзьведзя. Экспэдыцыя 1927 г. зноў знайшла шмат костак гэтых жывёлін; галоўнае месца сярод іх займаюць косткі мамонта, прыблізна 16 экземпляраў. Апроч таго, тут знойдзены косткі каня, мядзьведзя, ваўка, бізона (Bos priscos), магчыма, і лася. Усе гэтыя віды жывёлін ці вымерлі, ці перасяліліся далёка на поўнач, як лась.

Рэшта культур прадстаўлена слабей, ёсьць нажанадобныя крамнёвыя пласткі, крамнёвыя разцы, адзін бівень мамонта са штучна струганай паверхняй. Тут-жа было знойдзена шмат кавалкаў крэмня, якія былі прынесены чалавекам у мэтах выпрацоўкі з іх прыладаў.

Стаянку першабытнага чалавека трэба лічыць далёка недасьледаванай. Да гэтага часу толькі вывучаны месца адкідаў, а самае вогнішча, асяродак, шчэ не дасьледаваны. Далейшае вывучэньне стаянкі будзе прадаўжацца.

У Аўтадоры.

ДА ВЕДАМА ЯЧЭЕК.

Усе аддзяленьні і мясцовыя ячэйкі Аўтадору павінны ўнесьці сабраныя сяброўскія і ўступныя ўзносы, за вылікам устаноўленых адлічэньняў на свае арганізацыйныя выдаткі, на бягучы рахунак Праўленьня Т-ва № 682 у Беларускай канторы Дзяржбанку.

Ячэйкі Аўтадору павінны прадставіць Праўленьню сьпісы сваіх сяброў дзеля загатоўкі сяброўскіх білетаў.

РЭГІСТРАЦЫЯ ЯЧЭЕК.

Рэгістрацыя ячэек Аўтадору вазьмецца Праўленьнем Т-ва штодня ад 6-й да 9-й г. вечара.

Калектывы рабочых і служачых, якія жадаюць арганізаваць на сваіх прадпрыёмствах ячэйкі Аўтадору, павінны загадзя паведаміць Праўленьне аб дні сходу для камандыраваньня дакладчыка. Тэлефон праўленьня № 710.

У СЭКЦЫЯХ.

Дарожная сэкцыі запрапанавана распрацаваць плян удзелу Аўтадору БССР у дарожным будаўніцтве на аснове закону аб самазабкладаньні насельніцтва.

Сёньня, 8-га лютага, а 6-й гадзіне вечара ў памяшканьні праўленьня (Савецкая вул. № 82) адбудзецца пасяджэньне аўтатрактарнай сэкцыі.

Запрашаюцца т.т. Шуб (Акрыном), Макрыцкі (Дзяржплян), Рабінові (лажарная каманда), Селязьнёў (ЦРК), Сельдзін і Малко (завод Дрэвавир.), Амбражунас (заво. „Спартак") і Новікаў (ДПУ).

Аб матар'ялах пра БССР у „Большой Советской Энциклопедии".

Кіраўніцтва Спраў Савету Народных Камісараў БССР затрабавала ад усіх народных камісарыятаў, цэнтральных устаноў і акруговых выканаўчых камітэтаў прадставіць у 3-хдзённы тэрмін зьвесткі аб тым, што зроблена ў сэнсе падрыхтоўкі і рэдагаваньня матар'ялаў пра БССР для „Большой Советской Энциклопедии".

Здарэньні.

НЕСПАДЗЯВАНАЯ СЬМЕРЦЬ.

У в. Валоўнікі, Койданаўскага раёну, у студні знойдзен труп гр-на М. Адамчыка. Дазнаньнем устаноўлена, што Адамчык утапіўся сам.

У той-жа в. Валоўнікі несподзівана памёр паўтарагадовы хлопчык М. Шчэпа. Ёсьць падазраньне, што хлопца атруціў яго бацька. Робіцца мэдыцынскі досьлед трупа.

СПРАВА З КАРОВАЮ МЯТЛІЦКАГА.

У в. Навінка 29 студзеня ў гр-на Ю. Мятліцкага невядомыя злачынцы ўкралі карову коштам у 180 руб. Праз некалькі дзён гэта карова была выкрыта: затрыманы В. Клімовіч і А. Пятухоўскі. У апошняга агент Крымінальнага Вышуку знайшоў захаванае мяса з гэтай каровы. Жонка Пятухоўскага, убачыўшы, што крада выкрыта і яе мук будзе злодзеем, павесілася. Агенту Крымвышуку, аднак, удалося выняць яе з пятлі яшчэ жывою.

РАБУНАК.

У 2-х вярстах ад Барысава на дарозе ў Вялікае-Стахава быў абрабаваны гр-н хут. Старынка П. Варціньскі. Невядомы злачынца, награжаючы рэвальвэрам, забраў у яго 80 руб. Па падазрэньні ў грабяжы затрыманы Б. Кузенец з г. Барысава.

ДАДПАЛЬШЧЫК.

У в. Баб'я-Гаре (Барысаўшчына) загарэліся і згарэлі будынкі гр-на А. Вайцяховіча. Дазнаньнем устаноўлена, што падпал зрабіў сусед С. Сярмяжка.

Апавяшчэньне.

ДОМ АСЬВЕТЫ.

— Сёньня роўна а 7 гадз. увечары адбудзецца сход настаўнікаў-камуністых ячэйкі працасьветы, працуючых у школах гор. Менску.

8-га лютага кіно „ПОБЕДА ЖЕНЩИНЫ"; сэансы ў 7 і 9 гадз. Кардэіну суправаджае музыка.

Адчынен запіс у санітарны гурток.

ЗАКОНЫ І ЗАГАДЫ ЎРАДУ БССР.

ПАСТАНОВА

Савету Народных Камісараў Беларускае ССР

аб прыцягненьні да адказнасьці асоб, якія ня ўжылі патрэбных захадаў для разьвіцьця загатовак льнянога валакна, насеньня і атрыманьня закантрактаванага лёну.

Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляе:

1. За няўжыцьцё патрэбных захадаў для разьвіцьця загатовак льнянога валакна і насеньня абвясьціць выгавар з апублікаваньнем у друку Загадчыку Аршанска-Магілеўскім Аддзяленьнем Беларускай Дзяржаўнай Канторы экспорту і імпорту т. Пресбургеру, Язэпу Саламоновічу, і Загадчыку Полацкім Агенцтвам Беларускай Дзяржаўнай Канторы экспорту і імпорту тав. Рэбекелю, Мікалаю Сьцяпанавічу.

2. За няўжыцьцё патрэбных захадаў да разьвіцьця загатовак льнянога валакна і насеньня і да атрыманьня закантрактаванага лёну абвясьціць выгавар з апублікаваньнем у друку Кіраўніцтвам Полацкага і Віцебскага Саюзаў Акруговай Сельска-Гаспадарчай Кааперацыі.

3. Запрапанаваць Пракурору Рэспублікі прыцягнуць да судовай адказнасьці, а Кіраўніцтву Беларускага Саюзу Сельска-Гаспадарчае Кааперацыі ўжыць захады да зьняцьця з пасты Старынь Сіроцінскага і Езярыцкага Сельска-Гаспадарчых Таварыстваў, Віцебскае акругі, за няўжыцьцё імі патрэбных захадаў да атрыманьня закантрактаванага лёну.

Нам. Старшыні Савету Народных Камісараў БССР М. Карнілін.

Кіраўнік Справаў Савету Народных Камісараў і Эканамічнае Нарады БССР М. Мароз.

4 лютага 1928 г.
г. Менск.

ПАСТАНОВА

Савету Народных Камісараў Беларускае ССР

АБ ПАБУДОВЕ ТРАМВАЮ Ў гор. МЕНСКУ.

Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляе:

1. Прызнаць патрэбным пачаць у 27-28 бюджэтным годзе пабудову трамваю ў горадзе Менску, для якой мэты ўнесьці ў бюджэт Менскае акругі дзесьці пяцьдзесят тысяч рублёў.

2. Даручыць Дзяржаўнай Плянавай Камісіі пры СНК БССР разглядзець паданы Менскім акруговым выканаўчым камітэтам плян пабудовы трамваю, а таксама ўстанавіць крыніцы фінансаваньня работ і пэўныя тэрміны будаўніцтва.

3. Заключэньне Дзяржаўнае Плянавае Камісіі пры СНК БССР на пытаньнях, паказаных у арт. 2 гэтае пастановы, падаць на зацьверджаньне Савету Народных Камісараў БССР.

Старшыня Савету Народных Камісараў БССР М. Галадзед.

Кіраўнік Справаў Савету Народных Камісараў і Эканамічнай Нарады БССР М. Мароз.

14-16 студзеня 1928 г.
г. Менск.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Совета Народных Комиссаров Белорусской ССР

о привлечения к ответственности лиц, не принявших необходимых мер к развитию заготовок льняного волокна, семени и получения законтрактованного льна.

Совет Народных Комиссаров БССР постановляет:

1. За непринятие необходимых мер к развитию заготовок льняного волокна и семени об'явить выговор с опубликованием в печати Заведующему Оршанско-Могилевским Отделением Белорусской Государственной Конторы экспорта и импорта тов. Пресбургеру, Иосифу Соломоновичу, и Заведующему Полоцким Агентством Белорусской Конторы экспорта и импорта т. Ребекелю, Николаю Степановичу.

2. За непринятие необходимых мер к развитию заготовок льняного волокна и семени и к получению законтрактованного льна об'явить выговор с опубликованием в печати Правлениям Полоцкого и Витебского Союзов Окружной Сельско-Хозяйственной Кооперации.

3. Предложить Прокурору Республики привлечь к судебной ответственности, а Правлению Белорусского Союза Сельско-Хозяйственной Кооперации принять меры к снятию с работы Председателей Сиротинского и Езерицкого Сельско-Хозяйственных Товариществ, Витебского округа, за непринятие ими необходимых мер к получению законтрактованного льна.

Зам. Председателя Совета Народных Комиссаров БССР М. Каркин.

Управляющий Делами Совета Народных Комиссаров и Экономического Совещания БССР М. Мороз.

4 февраля 1928 г.
г. Минск.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Совета Народных Комиссаров Белорусской ССР

О ПОСТРОЙКЕ ТРАМВАЯ В Г. МИНСКЕ.

Совет Народных Комиссаров БССР постановляет:

1. Признать необходимым приступить в 1927-28 бюджетном году к постройке трамвая в гор. Минске, для каковой цели внести в бюджет Минского округа двести пятьдесят тысяч рублей.

2. Поручить Государственной Плановой Комиссии при СНК БССР рассмотреть представленный Минским окружным исполнительным комитетом план постройки трамвая, а также установить источники финансирования работ и точные сроки строительства.

3. Заключение Государственной Плановой Комиссии при СНК БССР по вопросам, установленным в статье 2 настоящего постановления, представить на утверждение Совета Народных Комиссаров БССР.

Председатель Совета Народных Комиссаров БССР Н. Голодед.

Управляющий Делами Совета Народных Комиссаров и Экономического Совещания БССР М. Мороз.

14-16 января 1928 г.
г. Минск.

Рознае.

МІЖНАРОДНАЯ ВЫСТАЎКА ЯЕК.

У Ленінградзе ў хуткім часе адчыняецца вялікая міжнародная выстаўка яек. З Нямеччы і Злучаных Штатаў Амэрыкі ўжо атрыманы абразцы ўнікоўкі, інкубатары, ахаладжаючыя апараты і іншыя экспанаты.

«РАДЫЁ—Д'ЯБЭЛЬСКАЯ НАВАЛА».

У Чанстахове натоўп жанчын-багамолак напаў на мацёра, які хацеў на вуліцы ўстанавіць радыё-прыёмнік. Жанчыны білі мацёра і крычалі: „Радыё, гэта—д'ябэльская навала, за якую пакарае бог".

ПЕРАДАЧА ПА ТЭЛЕГРАФУ КАЛЯРОВЫХ МАЛЮНКАЎ.

У Амэрыцы адбыліся вопыты перадачы па тэлеграфу каляровых малюнкаў. Каляровыя малюнкі з посьпехам былі перададзены на адлегласьці 4.000 кілёмэтраў.

КРАХ БАНКУ ДРОСТЭ.

У Готэ (Нямеччына) банкір Дростэ застрэліў жонку і двое малых рабят, а затым і сам застрэліўся. Прычыны гэтаму—крах яго банку.

КОШКА—10.000 РУБЛЁЎ.

Ангельская буржуазка падаўна ладзіла ў Лёндане выстаўку гатункових кошак. Адна з кошак, якія былі на выстаўцы, прададзена за 10.000 рублёў.

Паштовая скрынка.

С. І. „Аб Горачкім рынку хлебазагатовак" друкавацца ня будзе. Пішэце, як вядуць загатоўкі дзяржаўныя і кааперацыйныя арганізацыі ў апошні час.

Мар'яну. Заметка „Пазыка на вёсны" ў друк ня пойдзе—няма рэальных фактаў.

Адказны рэдактар М. КУДЗЕЛЬКА.

АБАВЯЗКОВАЯ ПАСТАНОВА № 6

Менскага Гарадзкога Савету

ад 6-га лютага 1928 г.

АБ ПАРАДКУ АДЧЫНЕНЬНЯ, АРГАНІЗАЦЫІ І ЎТРЫМАНЬНЯ РЭСТАРАНАЎ, СТАЛОВЫХ, КАФЭЙНЫХ, БУФЭТАЎ, ПІЎНЫХ.

Менскі Гарадзкі Савет—**пастанаўляе:** прыняць наступныя правілы аб парадку адчыненьня, арганізацыі і ўтрыманьня рэстаранаў, сталовых, кафэйных, буфэтаў і піўных.

1. Усе адзначаныя ўстановы могуць адчыняцца і пераводзіцца з аднаго памяшканьня ў другое ня інакш, як з дазволу саннагляду, на падставе агляду камісіі ў складзе: гарадзкога санітарнага доктара і гарадзкога архітэктара.

2. Памяшканьні для адзначаных устаноў павінны быць сьветлыя, мець добрыя сьветлыя хады, як парадны, так і чорны, ізаляваны ад жылыя і мець добрае праветрываньне як у пакоях, так і ў кухні.

3. У гэтых памяшканьнях павінны быць пастаўлены ў патрэбнай колькасьці плявацельніцы з вадой на падстаўцы вышынёй ня менш 0,55 м.

4. Усё сталовае і буфэтнае начыньне павінна быць чыстым; выціраецца начыньне павінна чыстымі ручнікамі; чыстае і запаснае начыньне, а таксама нажы, відкі, лыжкі і інш. сталовыя рэчы павінны трымацца на полках ці ў шафах.

5. Сталовая бялізна, а таксама гардзіны і фіранкі на дзьвярах і вокнах павінны быць заўсёды чыстыя.

6. Мыць сталовую бялізну ў памяшканьні сталовых і кухняў забараняецца.

7. У кухнях пры сталовых падлогі павінны быць кафэльныя, асфальтавыя, бэтонныя ці драўляныя, бяз шчылін, заўсёды ўтрымліваюцца ў чыстаце.

8. Хаваньне ў кухні вопраткі і бялізны і наогул якіх-небудзь рэчаў, апроч начыньня і неабходных для кухні прыладаў і мэблі—забараняецца.

9. Калі няма вадаправоду, у кухні павінны быць спэцыяльныя рэзэрвуары ці кадкі для вады з кранамі і крышкамі.

10. Для кухонных рэшткаў у кухнях павінны быць спэцыяльныя скрыні ці вёрды, якія павінны штодня выносіцца.

11. Уся кухонная мэбля і начыньне павінны чыста ўтрымліваецца: мядзянае начыньне павінна быць добра вылуджана. Вымытае чыстае начыньне павінна хавацца на паліцы ці ў шафе.

12. Кухары і кухаркі павінны быць апранутыя ў белыя, чыстыя кашулі, халаты ці фартукі і каўпакі.

13. Курыць у кухні забараняецца.

14. Сьпіжарні для харчоў, ледзікі і склепы павінны знаходзіцца ня бліжэй 6,4 м. ад памыйных ям, стайняў і г. д. Яны павінны ўтрымліваецца ў чыстаце і не павінны быць месцам хаваньня якіх-небудзь харчоў апроч правізіі. У сьпіжарнях павінны быць зачышчаныя скрыні для сухіх харчоў. Мяса павінна вісець на крюках, правізія, якая хаваецца ў ледзіку, не павінна ляжаць на лёдзе, а ў якім-небудзь чыстым начыньні ці на чыстых пасьцілках з палатна, зьверху яно таксама павінна быць прыкрыта ці крышкамі, ці чыстым палатном.

15. Харчоўныя рэчы і закускі ў буфэтах павінны быць сьвежыя і добрай якасьці, на прылаўках яны павінны быць пакрыты шклянымі каўпакамі, ці каўпакамі з сеткай.

16. Ва ўсіх установах, як для публікі, таксама і для працуючых павінны быць асобныя рукамыйнікі з мылам і чыстымі ручнікамі пры іх, а таксама і вешалкі для верхняга адзеньня.

17. Ва ўсіх сталовых, кафэйных, рэстаранах і буфэтах для публікі павінна быць у патрэбнай колькасьці чыстая, халодная, кіпячоная вада ў закрытай пасудзе.

18. У кожнай установе на відным месцы павінна быць кніга для скаргаў.

19. Гэтая абавязковая пастанова павінна быць вывешана на відным месцы ў рэстаранах, сталовых, буфэтах, піўных.

20. Нагляд за выкананьнем гэтае абавязковае пастановы ўскладаецца на Санагляд і Міліцыю.

21. Вінаватыя ў невыкананьні гэтае абавязковае пастановы будуць падпадаць штрафу ў адміністрацыйным парадку да 100 руб. ці прымусовым работам да 1-га месяца.

22. Гэтая пастанова набывае моц праз 7 дзён з дню абвяшчэньня.

Старшыня Менскага Гарадзкога Савету **ЯЦКЕВІЧ.**

Сэкратар **ПАСЬНКОЎСКІ.**

БЕЛАРУСКІ НАВУКОВА-ДАСЬЛЕДЧЫ ІНСТЫТУТ СЕЛЬСКАЕ І ЛЯСНОЕ ГАСПАДАРКІ ІМЯ Ўл. І. ЛЕНІНА ПРЫ СНК БССР

АБВЯШЧАЕ **КОНКУРС**

НА ЗАМЯШЧЭНЬНЕ НАСТУПНЫХ ПАСАД:

1. Загадчык Гідролёгічнай Станцыі (у стадыі арганізацыі), з 1 сакавіка. Першапачатковая стаўка 120 руб. у месяц.
2. Кіраўнік работ па вывучэньні вазёр Беларусі, з 1-га мая. Стаўка 120 рублёў у месяц.
3. Асьпірант па мэліярацыйнай спэцыяльнасьці, з 1-га красавіка. Стаўка 75 рублёў у месяц.
4. Асыстэнт зоатэхнік ст. на дасьлед. чырв. беларускага быдла, з 1-га сакавіка. Стаўка 120 руб. у месяц.
5. Асыстэнт па аграфізычных досьледах Менскай Дасьледчай Палявой Станцыі, з 1-III—28 г. Стаўка 120 руб. у месяц.
6. Асыстэнт па прыкладной батаніцы МПСт, з 1-III—1928 г. Стаўка 120 рублёў у месяц.

ЗАЯВЫ з жыцьцяпісам прымаюцца Інстытутам да 25 лютага г. г. на адрасу: МЕНСК, ШЫРОКАЯ ВУЛІЦА, 28.

Савет Інстытуту.

ОБ'ЯВЛЕНИЕ.

Настоящим Ликвидационная Комиссия БЕЛАВТОПРОМТОРГА

об'являет, что, на основании 109 ст. Положения об Акционерных О-вах, СОЗЫВАЕТСЯ НА 19 ФЕВРАЛЯ 1928 г. В 12 ЧАС. в помещении Ликвидкома (Минск, Советская 82, 2-й этаж)

ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ

Авто-Транспортного Торгово-Промышленного Акционерного Об-ва «БЕЛАВТОПРОМТОРГ» для предварительного рассмотрения ликвидационного баланса и заключительного ликвидационного баланса.

ПРИМЕЧАНИЕ: В случае, если к означенному времени число собравшихся будет представлять менее половины основного капитала, на основании § 37 Устава Об-ва, вторичное общее собрание назначается на 20-е февраля 1928 г. и будет считаться законным при любом количестве собравшихся акционеров.

ЛИКВИДКОМ БЕЛАВТОПРОМТОРГА.

ИЗВЕЩЕНИЕ.

Настоящим ЛИКВИДАЦИОННАЯ КОМИССИЯ БЕЛАВТОПРОМТОРГА извещает, что на 20-е февраля 1928 г. в 18 час. в помещении Ликвидкома (г. Минск, Советская № 82—2-й этаж) СОЗЫВАЕТСЯ

СОБРАНИЕ КРЕДИТОРОВ

быв. Авто-Транспортного Торгово-Промышленного Акционерного Об-ва „БЕЛАВТОПРОМТОРГ"

для заслушания информации Ликвидкома о порядке, размере и условиях распределения между кредиторами ликвидационных средств.

ЛИКВИДКОМ БЕЛАВТОПРОМТОРГА.

ТЭАТР-КІНО.

БЕЛАРУСКІ ДРУГІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР.

Серада, 8-II „Цар Максімільян", драма ў 2 дз. з інтэрмэдыяй. 5-ты агульны надаступнік для студэнтыцтва.

Надзеля, 12-II. „Бакханкі", трагэдыя ў 3-х дзеях. Паказ для шэфтаварыства Дзяржстраху. Пачатак а 8 з пал. гадз. вечара.

ДЗЯРЖАЎНЫ ЯЎРЭЙСКІ ТЭАТР БССР.

Чацьвер, 9-II. Спэктакль для рабочае моладзі „ОВЕЧИ